

PROGRAMACIÓN 6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

Titora: Mª Asunción Lamelas Fernández

Índice

1. Introducción e contextualización
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
3. Relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais.
4. Concreción de obxectivos por curso.
5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliábel de:
 - Temporalización
 - Grao mínimo de consecución para superar a materia
6. Procedementos e instrumentos de avaliación.
7. Criterios sobre a avaliación, a cualificación e a promoción do alumnado.
8. Concrecións metodolóxicas que require a materia.
9. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.
10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.
11. Deseño da avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados.
12. Medidas de atención á diversidade.
13. Concreción dos elementos transversais en cada curso:
 - Tratamento e fomento da lectura.
 - Tratamento e fomento das TIC.
 - Contribución ao Plan de Convivencia.
 - Programación en educación en valores.
14. Actividades complementarias e extraescolares do departamento.

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en función dos resultados académicos e procesos de mellora.

ANEXO I. Táboas cos contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

- Ciencias Naturais.
- Ciencias Sociais.
- Lingua Castelá.
- Lingua Galega.
- Matemáticas.

1.

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Esta programación va a levar a cabo no CEIP plurilingüe Manuel Bermúdez Couso, nunha **zona rural** de alta montaña da nosa comunidade, conta cunha poboación aproximada de 2,500 habitantes e as familias adicáanse boa parte deles a actividades agrícola-ganaderas e á construción, sendo uns poucos os que están no sector servicios, a industria apenas existe e bastantes deles desprázanse a diario ó núcleo de poboación mais grande, a media hora, por motivos de traballo. Todo iso tereino en conta para conectar a aprendizaxe dos alumnos coa realidade na que se atopan.

O **perfil cultural** da miña aula é dispar, o que non é obstáculo para que as expectativas e aspiracións dos pais respecto os seus fillos sexan altas, en particular na miña aula, colaboran e comparten as súas inxerencias respecto a educación dos seus fill@s. Neste curso precisarei afianzar uns hábitos de rutina e autonomía no traballo, a iso engadir que hai distintas velocidades e iso reflíctese nas posibilidades de actuación dentro da aula pola miña parte para poder dar a cada neno segundo o seu ritmo de aprendizaxe, o que precisa; sendo preciso facer unha ensinanza individualizada aínda que haxa períodos de traballo conxunto. Precisamente esta disciplina de traballo en equipo é un dos eixes da metodoloxía a levar a cabo na miña aula, e estamos empezando a interiorizar.

O centro **conta** con 9 unidades, 3 unidades de EI, e 6 de EP.

Entre as **súas instalacións exteriores** conta cun patio cuberto e outro ó aire libre con canastras e porterías, dentro diste hai unha subdivisión en forma de arenero para EI e dentro dos patios cubertos hai tamén unha subdivisión para infantil. No referente **ós espazos** ten aula de inglés, apoio, música, biblioteca, laboratorio- ludoteca, plástica, ximnasio, salón de actos, aula de audiovisuais e informática –internet,e aula de orientación. Conta co servizo de comedor e de transporte escolar que utiliza un 90% do meu alumnado. E conta tamén co servizo e acceso de minusválidos. Ademais o centro conta con **recursos materiais e audiovisuais**. tales como fotocopiadora, ordenadores, pantalla dixital, reprodutor de DVD e conexión on line para os recursos do profesor.e levar a cabo diversas actividades co alumnado relacionadas co material de aula.

No tocante **ós tempos** o centro ten xornada partida concretamente de 9,45 a 13,45 e de 15 a 16 horas, cun recreo matinal de trinta minutos de 11,30 á 12,00, ademais eu conto cunha hora semanal de titoría, os luns, aínda que doto a estas de a maior flexibilidade posible tendo en conta as peculiaridades laborais dos pais dos meus nenos e nenas, que vaime axudar a mellorar o contacto coas familias.

En Setembro e xuño, por razóns pedagóxicas, a xornada poderase reorganizar, dacordo a isto axustarei as miñas actividades o novo horario. De feito queda da seguinte maneira de 9.15 a 14,00 horas tendo os nenos o comedor e os deaprazamentos do transporte a continuación.

Os **recursos humanos** do centro forman 9 mestres titores, 3 de EI e 6 de EP mais os especialistas de EF, inglés, PT, e contamos coa figura da orientadora, a mestra de AL, o especialista de música e co mestre de relixión.

Ademais contamos dentro do persoal non docente cun cociñeiro e unha axudante de cociña, conserxe a tempo parcial e persoal de mantemento e limpeza.

Según o exposto no **D 374/1996 do 17 de outubro e a orde do 22 de xullo do 1997** os **órganos de goberno** de dito centro forman o equipo directivo formado a súa vez por a directora, a xefe de estudos e o secretario

Os **órganos de participación** no control e xestión do centro son o claustro de profesores, o consello escolar do que formo parte.

E o **órgano de coordinación docente é o equipo de nivel e cada titor co resto de especialistas que comparten docencia na súa aula**, o equipo de normalización lingüística, comisión de coordinación pedagóxica, equipo de actividades complementarias e extraescolares e equipo de biblioteca. Tamén hai que sinalar que procuramos estar dentro dos equipos todos, tanto de extraescolares e normalización como sobre todo de biblioteca do que son coordinadora, pois as actividades que se programan durante o curso requiren da colaboración conxunta de todos. Así mesmo estamos inmersos en proxectos formativos sobre o plan de convivencia e a elaboración dos distintos documentos do centro.

O centro conta co **equipo de orientación** que por circunstancias de dispersión da poboación, aínda que non ten máis de 8 unidades, ten o seu centro base neste atendendo así a outros incompletos da zona, este está composto por o xefe do departamento, o profesor de PT.

Según o exposto na **orde do 17 de marzo do 2007**, non se realizará ningún tipo de **discriminación** por razón de raza, ideoloxía, moral, sexo ou calquera outra razón na admisión dos alumnos, valorando así a igualdade.

O **grupo** en concreto está formado por 11 nen@s... Deles un neno é disléxico e outro ten TDA polo que os contidos están adaptados as súas necesidades. Segundo a avaliación inicial que fixen durante o mes de setembro e parte do mes de outubro, constato a evolución dos mesmos..

No tocante a **lingua a falar na aula**, atendendo ás disposicións vixentes dacordo ó traballo nas dúas linguas cooficiais da nosa comunidade e en pro do seu desenvolvemento equilibrado, a lingua galega será a lingua vehicular para as asignaturas de lingua galega, ciencias naturais e sociais sendo lingua castelá, para lingua castela e matemáticas.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

As competencias clave son aquelas que todas as persoas precisan para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa, a inclusión social e o emprego.

Son sete e desde todas as áreas traballarase para contribuír a súa consecución:

Comunicación lingüística (CCL): é a habilidade para expresar e interpretar conceptos, pensamentos, sentimentos e feitos de xeito oral e escrito (escoitar, falar, ler e escribir) e para interactuar lingüísticamente en todos os contextos.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT):

- A competencia matemática é a habilidade para desenvolver e aplicar o razoamento matemático, co fin de resolver problemas en situacións cotiás.
- A competencia científica é a capacidade de empregar os coñecementos e a metodoloxía para explicar a natureza, e así extraer conclusións baseadas en probas.

Competencia dixital (CD): implica un uso seguro e crítico das tecnoloxías da sociedade da información para o traballo, o ocio e a comunicación.

Aprender a aprender (CAA): é a habilidade para iniciar a aprendizaxe, persistir nela e organizala, xestionando o tempo e a información eficazmente, individualmente ou en grupos. Significa adquirir, procesar, e asimilar novos coñecementos e capacidades, apoiándose en experiencias anteriores. A motivación e confianza son fundamentais.

Competencias sociais e cívicas (CSC): preparan as persoas para participar de xeito eficaz e construtivo na vida social e profesional. Inciden na resolución de conflitos.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE): é a habilidade para transformar as ideas en actos. Está relacionada coa creatividade, a innovación, a asunción de riscos e a planificación de proxectos para conseguir obxectivos.

Conciencia e expresión culturais (CCEC): é a apreciación da expresión creativa de ideas, experiencias e emocións a través de distintos medios, como a música, as artes escénicas, a literatura e as artes plásticas.

3. RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.

Os criterios de avaliación deben servir de referencia para valorar o que o alumnado sabe e sabe facer en cada área ou materia. Estes criterios de avaliación descompóñense en estándares de aprendizaxe avaliáveis. Para valorar o desenvolvemento competencial do alumnado, serán estes estándares de aprendizaxe avaliáveis, como elementos de maior

concreción, observables e medibles, os que, ao poñerse en relación coas competencias clave, permitirán graduar o rendemento o desempeño alcanzado en cada unha delas.

O conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis dunha área ou materia determinada dará lugar ao seu perfil de área ou materia. Dado que os estándares de aprendizaxe avaliáveis póñense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia.

Todas as áreas e materias deben contribuír ao desenvolvemento competencial. O conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis das diferentes áreas ou materias que se relacionan cunha mesma competencia da lugar ao perfil desa competencia (perfil de competencia). A elaboración deste perfil facilitará a avaliación competencial do alumnado. Nas táboas do ANEXO I aparece a relación de contidos, criterios e estándares coas competencias para cada área.

4. Concreción de obxectivos por curso.

Os obxectivos establecen as capacidades que os alumnos/as deben conseguir ao finalizar o proceso educativo. Por iso a educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de

calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas

5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de:

- Temporalización

A organización do tempo contéplase desde dúas perspectivas claramente diferenciadas: a confección dun horario xeral, co correspondente desenvolvemento das áreas, acorde coa súa óptima temporalización, e a elaboración dun horario de actividade docente, no que se contemplan as restantes actividades organizativas do centro. En consecuencia, teremos en conta as horas de dedicación ao traballo nas distintas áreas, primando neste curso, polo peso que conlevan as linguas e as matemáticas, no tocante ao horario cos alumn@s e nas horas de dedicación ao traballo docente:

- ✓ Coordinación de niveis.: Dinamización, CCP e complementarias e extraescolares.
- ✓ Atención a pais/nais.
- ✓ Acción tutorial.
- ✓ Os grupos de traballo : Plambe e plan de convivencia e dinamización.

Os tempos de traballo cos diferentes bloques de contidos e a consecución das competencias estímase de forma orientativa na seguinte táboa pero sempre tendo en conta as variacións que poden xurdir polas características do grupo de alumnos/as, medios cos que contamos e proxectos en desenvolvemento neste curso.

Grao mínimo de consecución para superar a materia

Os estándares de aprendizaxe básicos ou esenciais suporán o 50% da cualificación do alumnado na materia.

6. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo. Os mestres recollerán información de maneira permanente acerca do proceso de ensinanza e aprendizaxe dos alumnos, para adoptar as decisións pertinentes acerca das técnicas e instrumentos de avaliación que consideren mais adecuados, e formular os xuízos oportunos acerca do aprendizaxe do alumnado.

Cunha periodicidade trimestral, eu como titora elaborarei un informe de avaliación individualizado de cada alumno/a para informar aos pais ou titores legais da situación do alumno/a no momento en que se emite o informe, respecto a consecución dos obxectivos establecidos e dos progresos e dificultades que se encontra ao respecto.

Accederase ao curso seguinte sempre que se considere que alcanzou o desenvolvemento correspondente das competencias. Promocionara, así mesmo, sempre que os aprendizaxes non adquiridos non impidan seguir con aproveitamento o curso posterior. Neste caso, aplicaranse as medidas de apoio educativo necesarias para alcanzar ditos aprendizaxes. Cando non se cumpran as condicións sinaladas, o alumno/a permanecerá un ano mais no mesmo. Esta medida

poderase adoptar unha soa vez ao longo da Educación Primaria, debendo o mestre titor deseñar un plan de recuperación dos aprendizaxes non adquiridos co fin de favorecer o desenvolvemento das competencias.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliáveis.

7.CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos para avaliar que vou utilizar serán:

Probas escritas: Exames, ditados, controis diarios, fichas de repaso.

Probas lectoras: probas de velocidade lectora, lectura en voz alta e baixa, lectura compartida.

Probas orais: como Exposicións individuais e grupais, Dramatizacións, Presentacións, Contacontos, Faladoiros, Debates .

Tarefas finais (competenciais): conxunto de exercicios e actividades que perseguen a realización dun produto final significativo e próximo ao contorno cotián. Nel requírese o manexo de diversas habilidades para resolver problemas en contornos relevantes de forma autónoma.

Caderno de aula: recolleremos información tamén de forma puntual a partir do caderno para valorar distintas actividades.

Observación diaria: valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para calibrar hábitos e comportamentos desexables

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN _____

Os criterios de cualificación nas áreas serán os seguintes

<p>Valoración dos contidos e competencias adquiridas ou desenvolvidas nas unidade didácticas</p>		<ul style="list-style-type: none"> Realización de probas escritas e orais ao finalizar cada unidade e ao final do trimestre Rúbricas de avaliación (q serán elaboradas por unidade)
<p>Realización do traballo na aula:</p> <ul style="list-style-type: none"> Realización adecuada do traballo Organización dos materiais Presentacións do cadernos 	70%	<ul style="list-style-type: none"> Caderno Rexistro de actividades da clase Rexistro de organización de materiais Rexistro de presentación e organización do seu traballo.
<p>Realización do traballo na casa:</p> <p>Deberes e traballos específicos</p>	10%	<ul style="list-style-type: none"> Rexistro de entrega de deberes e traballos no tempo Puntuación de corrección dos deberes Elaboración e presentación dos mesmos
<p>Valoración de actitudes na aula:</p> <p>Escoita Participación Esforzo Colaboración normas</p>	20%	<ul style="list-style-type: none"> Rexistro de participación Rexistro de actitude na aula Rexistro da valoración dos traballos, comprensións e exposicións trimestrais e contacontos. Seguimento co sistema de panel de puntos

A FALTA DE COLABORACIÓN ,TRABALLO , INTERESE E ACTITUDE NA AULA POR PARTE DO ALUMNO IMPLICARÁ UNHA PENALIZACIÓN CARA A REALIZACIÓN DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS QUE SE DESENVOLVAN A NIVEL DE GRUPO DE AULA.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN_____

- ✓ **Promocionarán** todos os alumnos/as que sexan avaliados positivamente en todas as áreas, tamén promocionarán aqueles alumnos/as que, aínda que foran avaliados negativamente nalgunha das Áreas , se considere que , en termos globais , acadaron os obxectivos educativos

de nivel e mostraron un nivel de desenvolvemento e de adquisición das capacidades xerais básicas que lle vai permitir continuar o seu proceso de aprendizaxe no seguinte nivel.

- ✓ **Non Promocionarán** aqueles alumnos/as que ó rematar 6º de primaria , fosen avaliados negativamente nas Áreas de Lingua e Matemáticas , alumnado que presente máis de tres suspensas e alumnado que non supere as tres linguas(galega,castelá e inglesa) por non acadar os **estándares de aprendizaxe mínimos**.

Ademais teéñense en conta os seguintes criterios para toda a primaria:

Antes de que un alumno/a repita nivel tomaranse outras medidas extraordinarias como: apoio por profesor de PT e Adaptacións Curriculares., no caso de 6º non habería opción e teríanse que tomar as dúas medidas a un tempo.

Terase en conta o ámbito de socialización , a interacción no grupo , e os medios e condicións que reúne o centro á hora de decidir a promoción ou non promoción do alumno/a.

O proceso de avaliación non acaba no alumnado , a practica docente tamén debe de ser avaliada, no último punto fago referencia á dita avaliación.

8. METODOLOXÍA

As competencias do currículo para a aprendizaxe permanente deberán estar integradas nos elementos curriculares. A miña acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes dos alumn@s, e adaptarse aos seus ritmos de traballo.

O equipo docente deberemos interrelacionar os contidos das áreas cun enfoque globalizador, e abordar os problemas, as situacións e os acontecementos dentro dun contexto e na súa totalidade, garantindo, en todo caso, a súa conexión coas necesidades e características dos alumn@s.

Así mesmo, a intervención educativa contempla como principio a diversidade dos mesmos, poñendo especial énfase na atención personalizada, a prevención das dificultades de aprendizaxe, a realización de diagnósticos precoces e a posta en práctica de mecanismos de apoio e reforzo para previr e, no seu caso, intervir tan pronto como se detecten estas dificultades, como así se está a facer.

Por todo iso teremos en conta as seguintes **recomendacións de metodoloxía didáctica**:

1. Deseño de actividades de aprendizaxe integradas que lles permitan aos alumnos avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
2. Promover que os alumnos sexan capaces de aplicar as aprendizaxes nunha diversidade de contextos.
3. Fomentar a reflexión e investigación, así como a realización de tarefas que supoñan un reto e un desafío intelectual para os alumnos.
4. Diseñar tarefas e proxectos que supoñan o uso significativo da lectura, escritura, Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) e a expresión oral mediante debates ou presentacións orais.

5. A actividade da aula favorecerá o traballo individual, o traballo en equipo e o traballo cooperativo.
6. Así mesmo, poderanse realizar agrupamentos flexibles en función da tarefa e das características individuais dos alumnos co obxecto de realizar determinadas tarefas de enriquecemento ou reforzo. Sobre todo tendo en conta que teño a axuda do equipo docente para realizalas.
7. Procuraremos organizar os contidos ao redor de núcleos temáticos próximos e significativos.
8. O espazo se organizará en condicións básicas de accesibilidade e non discriminación necesarias para garantir a participación de todos os alumnos nas actividades da aula e do centro.
9. Seleccionaremos materiais e recursos didácticos diversos, variados, interactivos e accesibles tanto no que se refire ao contido como ao soporte.

Metodoloxía activa e participativa_____

O alumno ocupa un lugar central no seu proceso de ensino-aprendizaxe. É o alumno o que irá construíndo a súa propia aprendizaxe mediante propostas nas que recorra a materiais manipulables para descubrir contidos, a través da toma de decisións, cooperación...

Entre estas propostas destacan **a aprendizaxe partindo da manipulación, a aprendizaxe cooperativa, a teoría das intelixencias múltiples e aprender a pensar.**

- **Aprendizaxe partindo da manipulación:** de distintos materiais para chegar á abstracción dun contido desde o concreto.
- **Aprendizaxe cooperativa:** propoñer actividades que propicien a interacción da persoa e do grupo co medio, coas familias , docente..
- **Teoría das intelixencias múltiples:** Adquirir destrezas vinculadas ao desenvolvemento natural e real das situacións cotiás para conseguir capacidades que lle proporcionan ao alum@s flexibilidade e creatividade á hora de enfrentarse a novos retos e situacións.
- **Aprender a pensar** O obxectivo final é a aprendizaxe real, significativa, e transferible a outras facetas da vida cotiá

Organización do espazo e agrupamentos_____

En función do momento e da necesidade, os alumnos poderanse dispoñer de distintos modos:

- Grandes grupos
- Pequenos grupos
- Parellas
- Individualmente

En multitude de casos e dada a metodoloxía proposta será unha boa opción colocar as mesas en grupos de tres alumnos enfrontados. En cada grupo situarase a un alumno que lle poida axudar a outro que o precise (sentados en diagonal), e a outro de nivel intermedio. Desta forma,

cando traballen en parellas, a diferenza de nivel entre eles non será tan grande, e ao traballar en grupo haberá alumnos de todos os niveis.

A flexibilidade da organización das mesas deberíanos permitir que en ocasións, simplemente con xiralas, os nenos puidesen estar colocados en parellas mirando no mesmo sentido.

Organización das sesións na miña aula._____

A metodoloxía proposta parte da necesidade do establecemento de tres momentos temporais diferenciados dentro de cada sesión didáctica.

1. Fase de **activación**: orientada a captar a atención do alumno e que a través de distintas propostas se prepare para a aprendizaxe do contido correspondente.
2. Fase de **dinamización**: momento principal da sesión en que se produce a interacción entre alumno-alumno, alumno-profesor.
3. Fase de **reflexión**: vinculación entre o contido traballado e a realidade.

Educación en valores no grupo_____

Ao longo de todas as unidades didácticas trabállase un valor vinculado co distintos modelos de persoa que pode haber e tentando que cada neno se identifique para así afrontar a resolución de tarefas e conflitos que vaian xurdindo, é unha forma de interiorizar que o feito de non facer todo igual que os demais non quere dicir que esta mal feito.

- Unha persoa que vive e integra as súas emocións
- Unha persoa con sentido crítico e conciencia moral
- Unha persoa sociable e compasiva
- Unha persoa consciente da súa fragilidade
- Unha persoa comprometida coa xustiza e os dereitos humanos
- Unha persoa aberta ao encontro
- Unha persoa libre e responsable
- Unha persoa aberta a unha sociedade plural

Elementos transversais do currículo_____

En todas as áreas curriculares trataranse de traballar os seguintes elementos transversais:

a) A comprensión lectora . Moi importante para o bo funcionamento de todas as demais, farase fincaxe na comprensividade e nos tipos de textos sinxelos e se irán complicando a medida que pase o tempo.

b) A expresión oral e escrita . Tanto na produción oral como escrita, a través de redacións, exposicións orais, narracións inventadas, microrrelatos, como na creación de grupos de discusión e debate sobre cuestións que vaian aparecendo. Moi importante neste senso é a aceptación e

cumplimento das normas de aula e das do centro, así como o respecto ás opinións e ideas dos demais.

c) A comunicación audiovisual . Incrementar a comprensión crítica dos medios de comunicación e desenvolver o sentido crítico e a capacidade creativa .

d) As Tecnoloxías da Información e a Comunicación. Aulas edixgal .As novas tecnoloxías están cada vez máis presentes na nosa sociedade e forman parte da nosa vida cotiá. e supón un valioso auxiliar para o ensino.A incorporación dos ordenadores individuais na aula contempla dúas vías de tratamento que deben ser complementarias:

.- Ofrecerlle ao alumnado coñecementos e destrezas básicas sobre a informática e o manexo dos elementos e programas do ordenador. O ordenador convértese, así, en obxecto de estudo en si mesmo.

.-Utilízase como recurso didáctico para aprender os diversos contidos que se van tratar, para presentar traballos de diferente índole e para buscar información. O seu libro de texto está no seu ordenador e tamén aprender a manexarse e a organizarse a partir das distintas posibilidades do sistema de aprendizaxe EDIXGAL.

e) O emprendemento é un valor novo no que se pon moito énfase coa nova lei educativa e dende a miña aula tentarei promocionalo do seguinte xeito:

.-Que adquiren estratexias para poder resolver problemas: identificar os datos e interpretalos, recoñecer que datos faltan para poder resolver o problema, identificar a pregunta e analizar que é o que pregunta.

.-Realizar exercicios de creatividade colectiva entre os alumnos que permita idear un novo produto ou servizo capaz de resolver unha necesidade cotiá. Ser capaz de xustificar a súa necesidade de creación e o seu uso.

.-Aprender a equivocarse e ofrecer respostas propias.

.- Ser capaz de traballar en equipo, negociar, cooperar e construír acordos e colaborar no ser só un mero axente pasivo.

f) A educación cívica e constitucional

O Coñecemento e respecto polos valores constitucionais de liberdade, xustiza, igualdade e pluralismo, igualdade de xénero, protección da familia, dereitos dos menores e maiores, dereito á educación, dereito das persoas con discapacidade ou minusvalía, etc.

Medidas de apoio e reforzo educativo

Ao abeiro do establecido nos artigos 9.1 e 9.6 do Real Decreto 126/2014, de 28 de febreiro, na etapa da Educación Primaria poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención personalizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe, así como na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades, os cales poderán ser tanto organizativos como curriculares. Para iso estableceranse mecanismos de reforzo, organizativos ou curriculares, tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe. Entre estas medidas poderanse considerar o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

Por regra xeral as medidas sempre tenderán a ir do mais ordinario ó mais extraordinario, das situacións mas normalizadoras ás menos normalizadoras.

As medidas de atención a diversidade adoptadas aparecen reflexadas no Plan de Atención a Diversidade.

Programaranse actividades de reforzo e ampliación para os alumnos/as que o precisen.

Contaremos sempre co apoio do equipo de Orientación seguindo as súas pautas e orientacións sobre as medidas a tomar nos diferentes casos.

No caso particular da miña aula , vou facer uso das subliñadas a continuación debido a , unha vez feita a avaliación inicial, as dificultades amosadas por algúns alum@s.

1. Os agrupamentos flexibles. E desdobramentos ocasionais cando sexa preciso adicarse a un grupo de nenos específico ou para a realización de determinados proxectos.
2. A realización de apoios, preferentemente dentro da aula, dirixidos á prevención de dificultades de aprendizaxe.
- 3.- O reforzo educativo, nas áreas e alumnado que se determine, por parte doutro profesor.

Medidas previstas para estimular o interese e o hábito da lectura e da mellora da expresión escrita e oral

Un dos eixes da educación durante a aplicación e desenvolvemento da actual lexislación é o fomento da lectura. Para iso teño prevista actividades diarias , semanais ou trimestrais que fomenten dito interés:

.Lectura e posterior comprensión oral sobre un libro escollido, ao mínimo da biblioteca de centro de xeito trimestral.

.- Traballo con distintos tipos de texto: periodístico, poesía, prosa, acordos co proxecto de biblioteca no que estamos inmersos.

.- Actividades de busca de información dos temas que nos ocupen nas distintas actividades (no noso caso, no proxecto de biblioteca , sobre Reino Unido e Irlanda, Stonehenge e os acantilados de Moher e Calzada do Xigante)

.- Fomento do uso da biblioteca como espazo de lecer, sendo como son membro do equipo da biblioteca estamos inmersos nunha serie de actividades neste senso promovidas a través de Tololeo a nosa mascota. De feito , este ano , o meu curso forma parte do voluntariado de biblioteca e participan activamente en todas e cada una das actividades previstas e programadas, colaborando eles na súa elaboración.

.- Animalos na medida que vaia sendo posible a invención e creación dos seus propios contos, narracións, historias, escenificacións .. Ben de xeito oral ou ben de xeito escrito. E realización de contacontos cara os máis pequenos.

.- Realización de carteis, murais, uso das tics

.- xogo lingüísticos como adiviñas, rimas e trabalinguas

.- Seguimos traballando a linguaxe escrita , pois seguimos carteándonos cun colexio de Marruecos, de Tetuan concretamente.

9.MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN UTILIZAR.

A continuación faremos referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

- Uso das TIC de xeito cotidiano. Ordenador é o noso medio de traballo, sen esquecer os textos impresos.
- Introducción a mecanografía como complemento a poder levar a cabo a realización de traballos nos seus portátiles.
- Aplicacións sinxelas que permitan realizar presentacións.
- Recursos audiovisuais, prioritariamente o uso de fotografías e vídeos sinxelos.
- Materiais e recursos manipulativos.
- Uso das actividades interactivas, animacións, vídeos, autoavaliacións, etc.

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Atenderá os seguintes **criterios**:

- a) Organización e coordinación do equipo. Grao de definición. Distinción de responsabilidades.
- b) Planificación das tarefas. Dotación de medios e tempos. Distribución de medios e tempos. Selección do modo de elaboración.
- c) Participación. Ambiente de traballo e participación. Clima de consenso e aprobación de acordos. Implicación dos membros. Proceso de integración no traballo. Relación e implicación dos pais. Relación entre os alumnos e alumnas, e entre os alumnos e alumnas e os profesores.

Procedementos e instrumentos para avalialo proceso de ensinanza:

- Intercambios orais: entrevistas individuais con pais, profesores do nivel, alumnos.
- Reunións de nivel para revisión da programación.
- Resultados do proceso de aprendizaxe dos alumnos.

- Valoración dos recursos e da metodoloxía posta en práctica e a súa posible reformulación se fose o caso.

Para Avaliar a adecuación da programación á consecución dos obxectivos educativos propostos valorarase aspectos tales como:

- Os resultados das avaliacións e o porcentaxe do alumnado que supera os contidos da materia.
- Nivel de competencia alcanzado, vocabulario adquirido, destreza no uso de programas informáticos, uso da biblioteca...
 - Adecuación dos obxectivos propostos para a adquisición dos contidos.
 - Interese despertado nos alumnos/as durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe.
 - Grao de uso das estratexias e materiais en relación ás características do alumnado e do centro.
 - Programáronse as estratexias de reforzo e ampliación e introducíronse os mecanismos de corrección axeitados.
 - Adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación en función dos obxectivos e contidos propostos.
 - Tívoise en conta a presenza da Educación en Valores.
 - Organización axeitada das actividades extraescolares e complementarias, e repercusión no alumnado.

11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.

Durante aproximadamente o primeiro mes de cada curso escolar realizarase unha avaliación inicial, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de

desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación, que incluíra a análise dos informes persoais da etapa ou curso anterior e se completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que se consideren oportunas para cada alumna ou alumno.

12.MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

Na etapa da Educación Primaria poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención personalizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe, así como na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades, os cales poderán ser tanto organizativos como curriculares. Para iso estableceranse mecanismos de reforzo, organizativos ou curriculares, tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe. Entre estas medidas poderanse considerar o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

Por regra xeral as medidas sempre tenderán a ir do mais ordinario ó mais extraordinario, das situacións mas normalizadoras ás menos normalizadoras.

As medidas de atención a diversidade adoptadas aparecen reflexadas no Plan de Atención a Diversidade.

Programaranse actividades de reforzo e ampliación para os alumnos/as que o precisen.

Contaremos sempre co apoio do equipo de Orientación seguindo as súas pautas e orientacións sobre as medidas a tomar nos diferentes casos.

No caso particular da miña aula , vou facer uso das subliñadas a continuación debido a , unha vez feita a avaliación inicial, as dificultades amosadas por algúns alumnos/as.

1. Os agrupamentos flexibles. E desdobramentos ocasionais cando sexa preciso adicarse a un grupo de nenos específico ou para a realización de determinados proxectos.

2. A realización de apoios, preferentemente dentro da aula, dirixidos á prevención de dificultades de aprendizaxe.
- 3.- O reforzo educativo, nas áreas e alumnado que se determine, por parte doutro profesor.

13. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS EN CADA CURSO.

A) Tratamento e fomento da lectura

Na Educación Primaria o obxectivo é desenvolver o gusto pola lectura facendo de ela unha rutina diaria na que encontren tempo de lecer e pracer.

Como accións máis importantes que se van levar a cabo están.

- Adicar un tempo de lectura común para conseguir un progresivo gusto pola lectura. O alumnado de 6^{oo} lee cos nenos e nenas de 1^{oo} de primaria todos os venres.
- Así mesmo vai adicar un día a expresión oral e dramatización para levar a cabo contacontos en educación infantil .
- Adicar un tempo de ao menos 15 minutos a lectura colectiva por turnos en voz alta e á lectura individual , sendo neste caso importante pois comzamos o proceso da lectura.
- Realizar diariamente actividades que fomenten a comprensión lectora e a expresión oral e escrita. Así no curso de sexto de primaria, leremos os seguintes libros: o misterio das badaladas, orballo da mañá, el principito e Charlie y la fábrica de chocolate.
- Participar activamente nas actividades propostas polo Equipo de Biblioteca, e a través da súa mascota Tololeo.

B).- Tratamento das TIC

Traballaremos na aula cos nosos equipos informáticos, e tamén na aula de informática e biblioteca.

Nos ordenadores da biblioteca faremos unha aproximación á aprendizaxe da mecanografía ,para coller axilidade na escrita a través co ordenador.

Dacordo o plantexado dende o proxecto de biblioteca e do plan de formación do colexio, iniciaremos aos nenos no uso de distintas apps como toontastic , stop motion, cromas, scornabots, impresión 3D e radio dixital .

Os nenos de SEXTO son voluntarios este ano de biblioteca do centro e iniciaránse no rexistro no meiga.

Ademais fomentaremos o uso do ordenador e do proxector como ferramenta fundamental en cada unha das áreas, permitindo e favorecendo o uso individual responsable por parte dos alumnos baixo a miña supervisión.

Colaboraremos tamén na realización de gravacións, fotografías e montaxes de videos sobre as actividades que realicemos para subir ao blog do colexio.

Participaremos activamente no proxecto do colexio da Historia de Trives coa grabación dun Documental.

C)- ACCIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Tal como se recolle no Plan de Convivencia as accións son:

- **Actuacións preventivas.** Pois a través da observación do meu alumnado terei que constatar as dificultades que poidan xurdir dentro do grupo clase e intentar reconducilas dun xeito positivo , facendo fincapé na personalidade diferente de cada un e no respecto a todos por igual.
- **Actividades para a integración e participación do alumnado.** Constatando aquelas diferencias que poida observar dentro do grupo .
- **Actividades que favorezan a relación de familia e centro** e potenciando as reunión tanto informais como formais para manter unha actitude positiva cara a aprendizaxe dos meus alumnos.
- Actividades de sensibilización fronte o acoso, no caso de producirse.
- Actividades de sensibilización da comunidade educativa en igualdade de homes e mulleres., evitando estereotipos .
- Actuacións conxuntas de órganos de goberno, de coordinación docente dos distintos equipos docentes e a orientadora.
- Actuacións do profesorado titor para a integración do alumnado de Novo ingreso.
- Actuacións específicas para a prevención da violencia sexista, racista ou de outro tipo.

Ao longo de todo o curso promoverase unha actitude dialongante na aula , promovendo as conversas entre todos cando suceda algún incidente entre eles ou con outros membros do colexio.

Así mesmo promoverase unha convivencia en harmonía e o uso das normas establecidas polo centro e dentro da aula.

Programación e educación en valores.

D)Programación en educación en valores.

En liñas xerais pretendemos conseguir os seguintes obxectivos:

- 1) Desenvolver o xuízo moral a través da formación de capacidades que permitan reflexionar sobre os conflitos de valores que poidan presentarse e resolvelos adecuadamente.
- 2) Adquirir os coñecementos necesarios para poder xulgar criticamente.
- 3) Formar capacidades para facer coherente o xuízo e a acción moral.

Esta consecución farase a través dos seguintes temas transversais:

Educación para a paz

Estimular o diálogo como principal vía para a resolución de conflitos entre persoas e grupos; facilitar o encontro entre persoas que teñan intereses non necesariamente coincidentes, e

desenvolver actitudes básicas para a participación comprometida na convivencia, na liberdade, na democracia e na solidariedade.

Educación para a igualdade de ambos sexos

- ✓ Desenvolver un banco de actividades que fomenten a igualdade entre nenos e nenas.
- ✓ Fomentar o uso igualitario dos espazos (recreo, aula, ximnasio, etc.) favorecendo a participación igualitaria e a distribución dos espazos nos xogos e actividades físico-deportivas.
- ✓ Repartir equitativamente as responsabilidades da aula entre o alumnado.

Educación ambiental

Participar decidida e solidariamente na resolución dos problemas do medio natural.

Educación para a saúde e a calidade de vida

Crear hábitos de hixiene física e mental, que permitan un desenvolvemento san, un aprecio do corpo e do seu benestar, unha mellor calidade de vida e unhas relacións interpersoais baseadas no desenvolvemento da autoestima.

Educación sexual

Apreciar os roles sexuais e o exercicio da sexualidade como comunicación plena entre as persoas.

Educación viaria

Coñecer e respectar as normas establecidas para a mellor organización e beneficio da circulación viaria.

Educación do consumidor

Proporcionar os instrumentos de análise e de crítica necesarios que permitan unha opinión e unha actitude propias fronte ás ofertas da sociedade de consumo, e que capaciten para tomar conciencia ante o exceso de consumo de produtos innecesarios.

Educación para o lecer

Promover un emprego activo e creativo do tempo libre e a valoración de actividades culturais como fonte de pracer e enriquecemento persoal.

Educación intercultural

Desenvolver hábitos e actitudes de curiosidade, de respecto e de participación cara ás demais culturas do contorno e tomar conciencia do amplo espazo de convivencia social que é Europa.

Educación para o desenvolvemento

Promover actitudes que valoren adecuadamente o peso específico da educación como motor do desenvolvemento dos pobos.

Educación para os medios de comunicación

Utilizar instrumentos de análise e de crítica necesarios para construír unha opinión propia, libre, xusta e democrática.

Educación moral e cívica

Coñecer, valorar e respectar os Dereitos Humanos, como base da non discriminación, do entendemento e do progreso de todos os pobos e apreciar o diálogo como maneira de solucionar diferenzas.

14.ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS

Estas actividades forman parte do Plan Xeral Anual de Centro e son xestionadas polo Departamento de Actividades Complementarias e Extraescolares.

Organízanse actividades EXTRAESCOLARES apropiadas ós intereses dos alumnos/as do nivel , que lles permitan estudar e coñecer as costumes e o entorno cultural , social e natural.

Considéranse actividades complementarias as planificadas polos mestres que utilicen espazos ou recursos diferentes ao resto de actividades ordinarias da área, aínda que precisen tempo adicional do horario non lectivo para a súa realización.

Proposta de actividades complementarias:

No primeiro trimestre: O día da biblioteca e presentación da mesma xa que son voluntarios da mesma ,o samaín, o magosto, o día dos dereitos da infancia , o día contra a violencia de xénero , e todas cantas poidan xurdir, de feito contemplamos unha saída á visita dos restos romanos da zona como complemento ao traballado nas áreas de naturais e sociais.... Exposicións do traballo de investigación sobre o proxecto de biblioteca que terá lugar ao fin do trimestre .

No segundo trimestre, o día da paz, o entroido, o día da muller traballadora e o día do pai entre outros... convivencias con outros colexios da zona para compartir traballos e exposicións do traballo de investigación sobre o proxecto de biblioteca que terá lugar ao fin do trimestre

No terceiro trimestre, o día da nai, o día do libro, o día das letras galegas , saída programada para todo o colexio,e festival de fin de curso entre outros..a preparación da viaxe de fin de curso con eles, Exposicións do traballo de investigación sobre o proxecto de biblioteca que terá lugar ao fin do trimestre.

Participamos no Plan Proxecta cos programas: reforzate+

No plambe estamos dentro da Biblioteca creativa: cos scornabots e Radio Ecolar.

Estamos levando a cabo o Programa de Iniciación a RobóticaTraballamos nun proxecto interdisciplinar “Unha viaxe pola Biblioteca Escolar ata Santiago de Compostela”.

Ao longo do ano poderán xurdir actividades a engadir que serán consensuadas por todo o claustro e notificadas ao consello escolar se fora preciso.

Ademais participaremos nos concursos que consideremos por parte do equipo docente de interese para os alumn@s.

De feito cara o Nadal terán un concurso de redacción e debuxo que se programa dende biblioteca .. e exposicións orais e impresas sobre o que traballen acerca do proxecto da mesma.

15.MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Atenderá son os seguintes **criterios**:

- a) Organización e coordinación do equipo. Grao de definición. Distinción de responsabilidades.
- b) Planificación das tarefas. Dotación de medios e tempos. Distribución de medios e tempos. Selección do modo de elaboración.
- c) Participación. Ambiente de traballo e participación. Clima de consenso e aprobación de acordos. Implicación dos membros. Proceso de integración no traballo. Relación e implicación dos pais. Relación entre os alumnos e alumnas, e entre os alumnos e alumnas e os profesores.

Procedementos e instrumentos para avalia-lo proceso de ensinanza:

- Intercambios orais: entrevistas individuais con pais, profesores do nivel.
- Reunións de nivel para revisión da programación.
- Resultados do proceso de aprendizaxe dos alumnos.
- Valoración dos recursos e da metodoloxía posta en práctica e a súa posible reformulación se fose o caso.

Para Avaliar a adecuación da programación á consecución dos obxectivos educativos propostos valorarase aspectos tales como:

- Os resultados das avaliacións e o porcentaxe do alumnado que supera os contidos da materia.
- Nivel de competencia alcanzado, vocabulario adquirido, destreza no uso de programas informáticos, uso da biblioteca...
 - Adecuación dos obxectivos propostos para a adquisición dos contidos.

- Interés despertado nos alumnos/as durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe.
- Grao de uso das estratexias e materiais en relación ás características do alumnado e do centro.
- Programáronse as estratexias de reforzo e ampliación e introducíronse os mecanismos de corrección axeitados.
- Adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación en función dos obxectivos e contidos propostos.
- Tívoise en conta a presenza da Educación en Valores.
- Organización axeitada das actividades extraescolares e complementarias, e repercusión no alumnado.

14.- ANEXOS : OBXECTIVOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE POR ÁREAS:

LINGUA GALEGA

LINGUA CASTELÁ

MATEMÁTICAS

CIENCIAS SOCIAIS

CIENCIAS NATURAIS

EDUCACIÓN FÍSICA

RELIXIÓN

INGLÉS

Ligazóns e recursos de apoio. Widgets.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abunda, comprendendo	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con	CCL CD CSC CCL

	como se organiza e colaborando no seu coitado e mellora.	autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coitado e na súa mellora	CAA CSC
		LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	CCL CAA CD
Gramática. Esquemas e táboas.	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando este co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT

LINGUA GALEGA E LITERATURA.

OBXECTIVOS:

Aproximar o uso do dicionario como elemento imprescindible de consulta.

Diferenciar pola súa intencionalidade entre texto literario e non literario.

Identificar a sílaba, se é tónica ou átona e a súa correspondente clasificación en grave, aguda e esdrúxula.

Coñecer os elementos que interveñen no proceso comunicativo

Describir as características que definen as persoas.

Ser capaces de facer unha biografía.

<i>A filla do ladrón de bicicletas</i> , Teresa González Costa, Xerais	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís,	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC

2010.	libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA	
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA	
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE	
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE	
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA	
B2.7. Ler	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e	CCL	

	expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta	rapidez as palabras.	CAA
		LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
		LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
		LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CC CSC CAA CSIEE
O dicionario. O alfabeto, letras e palabras. A entrada ou lema, acepcións e significados	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidente	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE

	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE	
	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	CCL CAA CD	
A literatura. Textos literarios e non literarios.	B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC	
		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC	
A comunicación.	B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA	
		B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais..) da lingua galega.	CCL CCEC
			LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC
	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC	
		LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas	CCL CCEC	

	na lingua galega.	entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CAA CSIEE
A sílaba. Sílabas átonas e tónicas. Son e fonema	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA
Expresión oral. Quen é quen? Describe un compañeiro. Expresión escrita. Escribe a biografía dun autor.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e	CCL CAA	

do ámbito académico.	intervindo coas propostas propias.	CSC CSEIEE
	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	
	LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC

	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC

B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.
LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.		CCL CSC CCEC
LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de		CCL CSC

		comunicación.	CAA
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
		LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Promover o enriquecemento do léxico, por parte do alumno, coa incorporación de vocabulario novo e aumentar a súa riqueza expresiva mediante o traballo con sinónimos e antónimos.

Clasificar os textos segundo o xénero literario ao que pertencen: poesía, teatro ou narrativa.

Identificar un substantivo e saber que características ten, se é concreto, abstracto, común, propio, individual, colectivo... alén de analizar a súa flexión de xénero e número.

Coñecer as regras básicas de acentuación para clasificar as palabras.

Incentivar a aproximación á poesía a través do recitado, procurando que o alumnado lle perda o medo, por mor do seu descoñecemento.

Propoñer un obradoiro de poesía para poder construíla.

<i>Ramón Cabanillas, Escolma poética, Faktoría K de Libros, 2009.</i>	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA

			CSIEE
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
		LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
		LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA

	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
		LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
		LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
		LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Sinónimos e	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra,	CCL

antónimos.	uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	CAA CD
		LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL CAA
A prosa e o verso. Os xéneros literarios	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
		LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL
		LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.	CCL CCEC
	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	CCL CCEC CSC
O substantivo. Clases de substantivos: o xénero e o número.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
Regras xerais de acentuación. Casos especiais.	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC

Expresión oral. Recitar poesía Expresión escrita. Pintar versos. Compór poesía.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.2. Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega.	CCL CCEC CSC
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CC CAA
		LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
		LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC

B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC

		CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC

	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CAA
	LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC
	LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL CSC CAA
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Distinguir as palabras polisémicas.

Establecer as primeiras nocións de métrica e do concepto de sinalefa.

Coñecer as distintas clases de determinantes.

Aplicar as regras de acentuación nos ditongos e nos hiatos.

Fomentar a descrición investigando un crime.

Comprender como se fan as enquisas.

Xoán Neira, <i>Farrapos de nube</i> , Baía Edicións, 2007.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou proprios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, persnificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das	CCL

	necesidades de cada momento.	CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC

	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Palabras polisémicas	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL CAA
Poesía I. Métrica, medidas de versos. Tipos de versos.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC
		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
	B5.3. Analizar as características dos	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros	CCL

	diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCEC
		LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL
		LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC
	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	CCL CCEC CSC
Os determinantes.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
Acentuación en hiatos e ditongos.	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Investiga a escena do crime.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
Expresión escrita. Facer unha enquisa.		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CC CD CAA

comunicación como instrumento de aprendizaxe.		CSC
	LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión,	CCL CSC

	procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC

lingua galega.	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar,	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe	CCL CAA

describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	ás características de cada xénero.	
	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC
	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes.	CCL CAA CSIEE
B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	CCL CAA CSIEE
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Adquirir a capacidade de identificar as palabras homónimas.

Profundar na métrica e saber que clase de rima teñen os versos.

Coñecer os adxectivos e o seu grao.

Aplicar axeitadamente as regras de acentuación nas palabras con acento diacrítico.

Saber interpretar as normas dun xogo e atreverse a xogar.

Redactar, con adecuación e coherencia, un correo electrónico.

Isabel Freire, <i>Aos Reis</i> <i>Magos non lles gustan os caramelos de menta</i> , Galaxia, 2014	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de	CCL

	cada momento.	CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC

	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Palabras homónimas	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL CAA
Poesía II. A rima, a estrofa e o poema. A repetición e a aliteración	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC
		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
	B5.3. Analizar as	LGB5.3.1. Recoñece as características	CCL

	características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCEC
	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	CCL CCEC CSC
O adxectivo. Os graos do adxectivo	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica,	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
Acentuación diacrítica.	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Xogamos? Explica un xogo!	B1.1. Comprender textos orais diversos	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
Expresión escrita. Escribir un correo electrónico.		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar,	CCL

	comparar e relacionar informacións.	CD CAA CSIEE
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC

	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación	CCL

	no texto.	
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	CCL CAA CD
	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CCL CAA
	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC
	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Ser capaces de identificar as palabras primitivas e derivadas.

Saber que tipos de poemas hai, así como as principais figuras literarias.

Coñecer os pronomes persoais tónicos e átonos.

Coñecer cales son os signos de puntuación e o seu uso.

Recomendar unha película, un libro ou unha obra teatral.

Entrevistar alguén e transcribir a entrevista.

Leticia Costas, <i>Escarlatina, a cociñeira defunta</i> , Xerais, 2014.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteís) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE

	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de	CCL

		textos.	CSC
	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CCEC CCL CSC CCEC
Palabras primitivas e derivadas.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	CCL CSC CCEC
Poesía III. Tipos de poemas. Figuras retóricas.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC

	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
		LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.	CCL CCEC
	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	CCL CCEC CSC
Os pronomes persoais.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica,	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
Signos de puntuación.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Recomenda e conta unha peli ou un libro.	B1.1. Comprender textos orais diversos,	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
Expresión escrita. Entrevista unha		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora	CCL

persoa.	documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
		LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
		LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL CSC
	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
		LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
		LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é	CCL

respecto polas normas que rexen a interacción oral.	consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSIEE CSC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC

dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
	LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSIEE
	LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA

uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA
	LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL CSIEE CAA
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1 Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación do texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e unha linguaxe non sexista.	CCL CC CCEC
	LGB3.1.5. Escribe e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e	LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	CCL CSC CCEC CAA
	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CCL CAA

	aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC
		LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA
	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	CCL CAA CSIEE
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
		LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Identificar e distinguir as palabras simples e as compostas.

Coñecer a utilidade dos comentarios de texto.

Coñecer cales son os adverbios e as preposicións.

Manexar o repertorio de contraccións e empregalas axeitadamente.

Aprender a contar unha experiencia persoal, respectando as propiedades textuais.

Dominar as ferramentas básicas para crear un poema.

Xulio Verne, <i>20.000 leguas baixo dos mares</i> , Baía	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC

Edicións, 2010	información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dóbres sentidos		
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dóbres sentidos en textos.	CCL CAA
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
		B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.		CCL CAA
	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE

	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	(dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade,.	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
		LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
		LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CSC CAA CSIEE

	lingua galega.	LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Palabras simples compostas.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	CCL CSC CCEC
O comentario literario. A metáfora e a comparación.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
		LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC
	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL
O adverbio e as preposicións.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica,	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	CCL CAA

As contraccións	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Contar experiencias Expresión escrita. Pintar versos II. Compor un poema sobre o que queiras.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CSC CCL CD CAA CSC CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos,	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
		LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
	B1.5. Manter unha	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións	CCL

actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC

	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA

			CSIEE
		LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
		LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
		LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
		LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CAA
		LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC
		LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL CSC CAA
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Identificar as familias de palabras, recoñecendo os seus trazos básicos.

Aprender as características propias da narración e as diferenzas entre conto e relato curto.

Recoñecer os morfemas flexivos, de número e persoa, dos verbos.

Coñecer cales son as palabras que levan b e levan v.

Locutar un anuncio de radio.

Facer publicidade dun oficio.

Concha Blanco, <i>Quero que veñan meus pais!</i> , Edicións Embora, 2013.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE

	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC

		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CSC CAA CSIEE
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Familia de palabras. O campo semántico.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	CCL CAA CD
Narración I. As narracións populares e as narracións literarias. O conto e o relato curto.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras	CCL CCEC CAA
		LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC

	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL
O verbo	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
		LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	CCL CAA
Palabras con b e v	LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Locutar un anuncio Expresión escrita. Facer publicidade dun oficio	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA

instrumento de aprendizaxe.		CSC
	LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa	CCL CSC

	comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da	CCL

dialectais orais da lingua galega.	lingua galega.	CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CC CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA

			CSIEE
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...		CCL CAA
	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.		CCL CAA
	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.		CCL CSC CCEC
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.		CCL CA CSIEE
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.		CCL CD CAA
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.		CCL CSC

OBXECTIVOS:

Ser capaces de identificar sufixos e prefixos.

Saber que son os elementos da narración e a novela.

Saber cal é o modo e o tempo dos verbos.

Coñecer cales son as palabras que levan *h*, *c*, *z* e *qu*.

Saber expresar desexos.

Narrar experiencias en primeira e en terceira persoa.

<p>Antonio García Teijeiro, <i>Verbas de sal</i>, Xerais, 2011.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos</p>	<p>LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).</p> <p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.</p> <p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).</p> <p>LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.</p> <p>LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p> <p>LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	<p>CCL CD CSC</p> <p>CCL</p> <p>CCL CAA CSIEE</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA CSIEE</p> <p>CCL CAA CSIEE</p>

B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
B2.10. Amosar interese polos textos escritos	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA

	como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.		CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecuras feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CSC CAA CSIEE
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Lexemas e morfemas: prefixos e sufixos	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	CCL CAA
	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA

O verbo: o tempo e o modo	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
		LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	CCL CAA
Narración II. Elementos da narración. A novela	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras	CCL CCEC CAA
		LGB5.3.4. Identifica os temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC
Palabras con h. Palabras con cc, ct, c, z e qu	LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Explicar acordo e desacordo. Expresión escrita. O cartel informativo	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e	CCL

documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CD CAA CSC
	LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CC CD CAA CSIEE
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión,	CCL

	procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da	CCL

valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	lingua galega.	CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guiños ou mapas conceptuais.	CC CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCLCAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE

B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos	CCL CAA
	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CCL CAA
	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC
	LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CA
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Ser capaces de identificar as palabras que forman parte dun campo semántico.

Saber que son as partes da narración, a fabula, a lenda e o mito.

Saber cales son os tempos verbais e os verbos regulares e irregulares.

Coñecer cales son as palabras que levan s e x.

Contar unha lenda.

Facer unha recensión dun libro.

Agustín Fernández Paz, <i>O segredo da Illa Negra</i> , Xerais 2015.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CC CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
		B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.		CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.		CCL CAA
B2.4. Utilizar	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto	CCL	

	estratexias para mellorar a lectura.	sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CAA CSIEE
		LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
		LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
		LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
		LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
	B2.10. Amosar interese polos textos escritos	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL	

	textos do seu interese.	LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CSC CAA CSIEE
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Campo semántico	B4.7. Ampliar o vocabulario	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	CCL CAA
Narración III. As partes da narración. A lenda, a fábula e o mito	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CCEC
			CCL CCEC
	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	CCL CCEC
O verbo. Os tempos	B5.3. Analizar as	LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas,	CCL

verbais. Verbos regulares e irregulares.	características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	personificacións, hipérboles e xogos de palabras	CCEC CAA
		LGB5.3.4. Identifica os temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC
Palabras con x e s	LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Contar unha lenda Expresión escrita. Facer unha recensión	B1.1. Comprender textos orais diversos,.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retransmisión, a ironía e os dobres sentidos	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransmisión, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
	B1.4. Comprender e producir textos	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA

	orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das emais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
		LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CS CAA
		LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
		LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
		LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
		LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións,	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
		LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL

sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	CCL CAA CSC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC

	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CAA
	LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC
	LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL

		CSC CAACCL
B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	CD CAA CSIEE
	LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	CCL CD CAA CSIEE
	LGB3.5.3 Utiliza correctores de textos.	CCL CD CAA CSIEE
	LGB3.5.4 Utiliza as TIC para realizar presentacións	CCL CD CSIEE
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CSC
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSIEE
B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	CSC CCL CAA
B5.7. Amosar interese, respecto e	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese	CCL

	tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	e respecto. LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCEC CCL CCEC
--	--	---	-----------------------------

OBXECTIVOS:

Saber como se forma o substantivo.

Saber que son os recursos literarios. Saber que é unha hipébole e que é unha personificación.

Saber que é texto, enunciado, frase e oración.

Coñecer cales son as palabras que levan g, gu e gü.

Recomendar e suxerir.

Facer caligramas.

Agustín Fernández Paz, <i>O segredo da Illa Negra</i> , Xerais 2015.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipéboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CD CSC CCL CCL CAA

	LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
	LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e	CCL

expresivamente textos de diversa tipoloxía	rapidez as palabras.	CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
	LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CC CSC CAA CSIEE
B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC

Formación do substantivo. O substantivo, definir un substantivo.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	CCL CAA
	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
Comentario. Recursos literarios II. A personificación e a hipérbole.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL
Texto, parágrafo e frase. Enunciado, frase e oración. Tipos de frases	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CCEC CAA
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
		LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	CCL CAA

Palabras con gu e gü	LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Recomendar e suxerir Expresión escrita. Caligramas	B1.1. Comprender textos orais diversos	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA	

ou do ámbito académico.	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA

	repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
		LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
		LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situación de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE	
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE	
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC	
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC	
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC	
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC	

	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expressa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CAA
	LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CSC CCEC

		LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL CSC CAA
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	CCL CD CSIEE
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CSC
		LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSIEE CSC

OBXECTIVOS:

Saber como se forma o adxectivo.

Coñecer que é o teatro, as anotacións e a escena.

Saber que é a oración e as partes da oración.

Coñecer cales son as palabras que levan i e ll.

Locutar un anuncio de radio.

Facer un acróstico

Roberto Vidal Bolaño. <i>Obras completas. Volume IV.</i> Edicións Positivas 2013..	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC	
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL	
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA	
		LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL	
		LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA	
		LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	
		LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE	
		B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL

		CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	CCL CD CAA
	LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	CCL CD
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso)	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
B2.10. Amosar interese polos textos escritos	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA

	como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.		CSC CCEC
	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CCEC CCL CSC CCEC
Formación do adxectivo. O adxectivo. Definir un adxectivo.	B4.7. Ampliar o vocabulario B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica,.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CA CCL CAA
Teatro I. Texto e escena. As anotacións.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes	CCL CCEC CD

	obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC
	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC CD
	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	CCL
A oración. Suxeito e predicado.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
		LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome	CCL CAA
	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
B4.4. Recoñecer	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	CCL	

	e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.		CAA
Palabras con <i>i</i> e <i>ll</i>.	LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Locutar un anuncio de radio	B1.1. Comprender textos orais	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
Expresión escrita. Acrósticos		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL

B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado	CC CAA

público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	á súa idade.	
	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC

B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CAA
	LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC
	LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CSC CA CCL CSIEE

			CAA
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CSC
		LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSIEE CSC

OBXECTIVOS:

Saber como se forma o verbo.

Profundar no teatro e coñecer a Comedia, o drama e a traxedia.

Saber como se fai a análise sintáctica.

Coñecer cales son as palabras que levan za, zo, cio e cia.

Representar.

Escribir unha carta ao director

Carmen Blanco, <i>A fuga</i> , Edicións Embora 2013.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dúbidos sentidos en textos.	CCL CAA

	LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
	LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CA CSIEE
B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	CCL CD CAA
B2.6. Realizar diferentes tipos de	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación,	CCL

lectura.	de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CSIEE CA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL

	como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Formación do verbo. O verbo. Definir un verbo.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	CCL CAA CD
	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
		LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	CCL CAA
	LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	CCL CAA	

Teatro II. Texto e escena. As anotacións.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes	CCL CCEC CD
		LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC
	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC CD CCL CCEC CD
	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	CCL
A análise sintáctica	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
		LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome	CCL CAA
	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así	LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC

	<p>como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.</p> <p>B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.</p>	<p>LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...</p> <p>LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..</p> <p>LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.</p>	<p>CCEC</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>
Palabras con za, zo, cío e cia.	LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
Exposición oral. Representar	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
Exposición escrita. Carta ao director		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	<p>CCL</p> <p>CSC</p>

non explícitos.		
B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CS
	LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
	LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar	CCL CSC

a interacción oral.	a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas..	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
	LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
	LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC

respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as difeenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CC CCECCSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
	LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA

			CSIEE
		LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CAA
		LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL CSC CAA
		LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, encalquera soporte.	CCL CSC
		LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSIEE CSC
	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixis, elipse, sinónimos...	CCL CAA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

LINGUA CASTELÁ / LENGUA CASTELLANA 6º

OBXECTIVOS

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Saber utilizar un dicionario.

Recoñecer os diferentes tipos de dicionarios.

Recoñecer os textos literarios.

Recoñecer os diferentes tipos de xéneros literarios.

Identificar os elementos do acto comunicativo.

Identificar os diferentes tipos de texto segundo a súa intención comunicativa.

Coñecer e aplicar os usos dos signos de puntuación de peche.

Localizar e corrixir erros no uso dos signos de puntuación mencionados.

Recoñecer textos instrutivos.

Redactar textos instrutivos.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>A sopa de pedra.</i> Conto popular europeo. Uso do dicionario. Tipos de dicionarios. A literatura. Os xéneros literarios. A	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
		LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as	CCL CAA

comunicación. A intención comunicativa. Signos de puntuación I: signos de peche (punto, signos de exclamación e signos de interrogación). Os textos instrutivos.		estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	CSC
		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	CCL CAA CSC
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE

B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
	LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
	LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA
B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: Textos instructivos.	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do	CCL CAA

		texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	
		LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.		LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe	CCL
		LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
		LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CCL CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.		LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a		LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio,	CCL CD

informacións e experiencias de outras persoas.	televisión e da internet.	CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
	LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
	LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos textos instructivos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes textos atendendo á forma da mensaxe	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos	CCL

o progreso na velocidade e a comprensión.	de diferente complexidade.	
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CC CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre	CCL

	ou mestra.	CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
	LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía,	CCL CAA

eficacia lectora e fomento o gusto pola lectura.	aplicando as normas de funcionamento da mesma.	CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe instrucións....	CCL CD CAA
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
	LCB3.1.3. Escribe textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CC CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC

conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	CCL CAA
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CA
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CCL CD CAA CSIEE
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CA

	creatividade e a estética.		
	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
	B3.7. Levar a cabo o plan dea escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomente a creatividade.	<p>LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	CCL CAA CSIEE
		LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
	B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA
	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados,	CCL

	campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	
	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	CCL CAA
		LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA
		LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas .	CCL
	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
		LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.	CCL
		LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada .	CCL
	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA

B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal	CCL CSC CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer sinónimos e antónimos.

Empregar sinónimos e antónimos en textos propios.

Coñecer que é un recurso literario.

Recoñecer a tipoloxía dos recursos literarios.

Identificar a aliteración e a anáfora.

Coñecer e valorar a realidade plurilingüe de España.

Recoñecer e valorar a presenza do español no mundo.

Recoñecer a importancia dos signos de puntuación.

Coñecer os usos do punto e coma, dos dous puntos e os puntos suspensivos.

Localizar e corrixir erros no uso dos signos de puntuación mencionados.

Recoñecer textos instrutivos.

Redactar textos instrutivos.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<p><i>O maravilloso mago de Oz</i>, de Lyman Frank Baum (adaptado).</p> <p>Sinónimos e antónimos.</p> <p>Recursos literarios I: a aliteración e a anáfora.</p> <p>As linguas de España. O español no mundo.</p> <p>Os signos de puntuación II: punto e coma, dous puntos e puntos suspensivos.</p> <p>Os textos normativos.</p>	<p>B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.</p>	<p>LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>
		<p>LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
		<p>LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>
		<p>LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>
	<p>B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.</p>	<p>LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.</p>	<p>CCL</p>

B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
	LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
	LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
	LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
	LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
	LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA
B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
B1.6. Comprender o sentido global dos textos	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL

	orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
		LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC	
B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA	
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA	
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE	
B1.9. Producir textos orais breves normativos	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe	CCL	
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA	

	LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CCL CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, notiias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
	LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
	LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL

	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos tipos de textos normativos, adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos normativos do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos normativos	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA

	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos normativos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
	LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de	CCL CMCT CAA

	texto e a intención.	
	LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos publicitarios.	CCL CCEC
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura.	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CC CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,	CCL CD CAA

		
		LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
		LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE
	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
		LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
		LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
		LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes	CCL CD CAA CSIEE

	(directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un gui3n establecido que sup3na a procura, selecci3n e organizaci3n da informaci3n de textos de car3cter cient3fico, xeogr3fico ou hist3rico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a est3tica.	LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a trav3s da linguaxe a formaci3n dun pensamento cr3tico que impida discriminaci3ns e prexu3zos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opini3ns, reflexi3ns e valoraci3ns argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificaci3n sistem3tica de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificaci3n, redacci3n, revisi3n e mellora. - Determina con antelaci3n como ser3 o texto, a s3a extensi3n, o tratamento autor/a-lector/a e a presentaci3n. - Adapta a expresi3n 3 intenci3n, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisi3n e orde os escritos. - Reescribe o texto.	CCL CAA CSIEE
	LCB3.7.2. Valora a s3a propia producci3n escrita, as3 como a producci3n escrita dos seus compa3eiros.	CCL CSC

<p>B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.</p>	<p>LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.</p>	<p>CCL CD CAA</p>
<p>B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p>	<p>LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>	<p>CCL</p>
	<p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p>	<p>LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p>	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.</p>	<p>CCL</p>
	<p>LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.</p>	<p>CCL</p>
	<p>LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións</p>	<p>CCL</p>

	escritas propias.	
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	CCL CSC
	LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	CCL CSC
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCE
B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como	CCL CSC

	e como recurso de gozo persoal.	recurso de gozo persoal.	CCEC
--	---------------------------------	--------------------------	------

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer palabras polisémicas e palabras homónimas.

Empregar palabras polisémicas e palabras homónimas en textos propios.

Coñecer que é un recurso literario. E Recoñecer a tipoloxía dos recursos literarios.

Identificar o epíteto e a antítese.

Identificar substantivos e clasificalos. .Comprender o concepto de xénero e número do substantivo.

Coñecer as regras de formación do feminino e do plural dos substantivos.

Recoñecer a importancia dos signos de puntuación.

Coñecer os usos das parénteses y das comiñas.

Localizar e corrixir erros no uso dos signos de puntuación mencionados.

Recoñecer textos persuasivos.

Redactar textos persuasivos.

Coñecer as características dos anuncios.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>A Odisea,</i> Homero.	B1.1. Participar en situacións de comunicación,.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
A polisemia e a homonimia.		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
Recursos literarios II: epíteto e antítese.		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo	CCL CAA CSC
O substantivo.			
Signos de puntuación			

III: comiñas e parénteses. Os textos persuasivos.		mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	
		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas.	CCL CAA CSC
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituindo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación	CCL CD CAA CC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos	CCL

	elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CAA
B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
	LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	CCL
B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
B1.8. Comprender textos persuasivos segundo a súa tipoloxía. O textos persuasivos		L
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións	CC CD

	de aprendizaxe individual ou colectiva.	CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
	LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CCL CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura	CCL CSC

		e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	
		LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
		LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
		LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
		LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CAA
	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
		LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL

B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA

	apicalos en traballos persoais.		
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA	
	LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC	
	LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC	
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA	
	LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	CCL CCEC	
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA	
B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura.	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	CCL CAA CSIEE	
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias	CCL CAA	

		bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCEC
		LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,	CCL CD CAA	
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA	
	LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adeuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE	
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección,	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC	
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA	
	LCB3.2.3. Reproduce textos	CCL	

<p>revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p>	<p>ditados con corrección.</p>	
<p>B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.</p>	<p>LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).</p>	<p>CCL CAA</p>
	<p>LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.</p>	<p>CCL CD CAA CSIEE</p>
	<p>LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.</p>	<p>CCL CD CA CSIEE CCEC</p>
<p>B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.</p>	<p>LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.</p>	<p>CCL CAA</p>
<p>B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.</p>	<p>LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.</p>	<p>CCL CAA</p>
<p>B3.7. Levar a cabo o plan dea escritura que de resposta a unha planificación sistemática</p>	<p>LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p>	<p>CCL CAA CSIEE</p>

<p>de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. <p>LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.</p>	<p>LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.</p>	<p>CCL CD CAA</p>
<p>B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática</p>	<p>LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p>	<p>LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar</p>	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás</p>	<p>CCL</p>

a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	
	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CCL
	LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Intgrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
	LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	CCL CAA
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC

B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

CCL
CSC
CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o significado literal e o significado figurado dunha palabra.

Empregar palabras con significado literal e con significado figurado en textos propios.

Identificar os elementos da narración.

Identificar a estrutura da narración.

Identificar e analizar determinantes artigos, demostrativos, posesivos, numerais, indefinidos, interrogativos e exclamativos.

Identificar e analizar pronomes persoais, demostrativos e posesivos.

Coñecer e aplicar as normas xerais de acentuación.

Recoñecer textos informativos.

Redactar textos informativos.

Coñecer as características das noticias, os informes e os folletos.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>O hobbit</i> , de J.R.R. Tolkien. Significado literal e significado figurado. As frases feitas. A narrativa: elementos e estrutura da narración. Determinantes e pronomes. Regras de acentuación. Os textos informativos.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
		LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	CCL CAA CSC
		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención	CCL CAA

	da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	CSC
B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
	LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
	LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
	LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
	LCB1.4.2. Comprende a información xeal en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
	LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA
B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL

do seu contexto de uso.		
B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias .	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ides principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses,	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CA CCEC
B1.8. Comprender textos informativos segundo atendendo á forma da mensaxe	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas	CCL

		básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CAA
		LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CCL CAA CSIEE
	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral:	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
		LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
		LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
		LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos informativos con fluidez e entoación	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL

	adecuada.		
	B2.2. Comprender distintos tipos de textos informativos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
		LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe	CCL CAA
	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
		LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
	B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais.	CCL CAA
		LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
	B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
		LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
		LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
		LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA

		LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
		LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
	B2.8. Cocentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
		LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
		LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC
		LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA

<p>B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.</p>	<p>LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.</p>	<p>CCL CD CAA</p>
<p>B2.10. Desenvolver o Plan lector</p>	<p>LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.</p>	<p>CCL CAA CSIEE</p>
	<p>LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.</p>	<p>CCL CAA CCEC</p>
	<p>LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.</p>	<p>CCL CAA CSIEE CCEC</p>
<p>B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.</p>	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,</p>	<p>CCL CD CAA</p>
	<p>LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p>	<p>CCL CAA</p>
	<p>LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a</p>	<p>CCL CCA</p>

	súa capacidade creativa na escritura.	CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole:	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CCL CD CAA CSIEE
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a través da linguaxe	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións	CCL

<p>a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.</p>	<p>argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.</p>	<p>CAA</p>
<p>B3.7. Levar a cabo o plan de escritura .</p>	<p>LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<p>CCL CAA CSIEE</p>
	<p>LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.</p>	<p>LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.</p>	<p>CCL CD CAA</p>
<p>B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática</p>	<p>LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>	<p>CCL</p>
	<p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.</p>	<p>CCL</p>

B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
	LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL
	LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica .	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral:	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC

B5.6. Valorar a literatura como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

CCL
CSC
CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de campo semántico.

Recoñecer o concepto de familia de palabras.

Aplicar os conceptos de campo semántico e de familia de palabras.

Recoñecer as características dos mitos.

Recoñecer as características das lendas.

Recoñecer as características das fábulas.

Redactar mitos, lendas e fábulas.

Identificar e analizar os adxectivos.

Identificar e analizar o xénero e o número dos adxectivos.

Identificar e analizar os diferentes graos dos adxectivos.

Coñecer e aplicar as normas de acentuación de ditongos e hiatos.

Recoñecer textos literarios.

Redactar textos literarios.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>O médico rural</i> (adaptado do National Geographic).. Campo semántico e familia de palabras. Xéneros narrativos I: mitos, lendas e fábulas. Os	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
		LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas	CCL CAA CSC
		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita	CCL

adxectivos. Acentuación II: til en ditongos e hiatos. Os textos literarios.		atenta, espera de quendas participación respectuosa	CAA CSC
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación Debates e diálogos.. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico,	CCL CAA

		locucións).	
	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
		LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
		LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
	B1.8. Comprender textos literarios	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
		LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto.	CCL CAA
		LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CC CD CAA CSC CSIEE
	B1.9. Producir textos literarios orais breves	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos	CCL

	e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	
		LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	CC CAA
		LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos	CCL CAA CSIEE
	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral:	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
		LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
		LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE

		LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.		CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.		CCL
B2.2. Comprender textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.		CCL CAA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, textos atendendo á forma da mensaxe		CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.		CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.		CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais.		CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos		CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.		CCL CAA

de diversa índole.	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos literarios	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
	LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CC CAA CSC
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA

B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación .	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector.	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca	CCL CAA CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas.	CCL CAA • CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social:	CCL CD CAA
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
	LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito	CCL CAA

de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCEC
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados).	CCL CAA
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara	CCL CD CAA CSIEE
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a través da linguaxe a	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións	CCL

formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CAA
B3.7. Levar a cabo o plan da escritura que de resposta a unha planificación .	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.	CCL CAA CSIEE
	LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CA
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL
	LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas	CCL

dos textos.	produccións escritas.	
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes:	CCL
	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia	CCL
	LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	CCL CD CAA
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
B5.4. Producir a partir de modelos dados	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas,	CCL

	textos literarios en prosa ou en verso,	cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	CAA CSIEE CCEC
	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingual.	LCB5.7.1. Valora a literatura como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de palabra tabú.

Recoñecer o concepto de eufemismo.

Aplicar os conceptos de palabra tabú e eufemismo.

Recoñecer as características dos contos.

Recoñecer as características das novelas.

Aprender a redactar contos e novelas.

Identificar e definir os verbos.

Identificar e analizar as formas persoais do verbo.

Identificar e analizar as desinencias do verbo: número, persoa, tempo e modo.

Identificar e analizar as formas non persoais do verbo.

Coñecer e aplicar as normas de acentuación dos monosílabos.

Recoñecer textos narrativos.

Recoñecer e redactar diarios, biografías e memorias.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>O espello.</i> Conto popular xaponés. Tabú e eufemismo. Xéneros narrativos II: contos e novelas. O verbo I: formas persoais e non persoais. Acentuación III: o til nos	B1.1. Participar en situacións de comunicación	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos).	CCL CAA CSC
		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo	CCL CAA CSC
		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativa	CCL CAA

monosílabos.			CSC
Os textos narrativos.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correcta	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación	CCL CD CAA CSC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto	CCL CAA
	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL

B1.6. Comprender o sentido global dos textos narrativos	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
B1.8. Comprender textos orais narrativos	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA

	LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos.	CCL CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral:	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
	LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
	LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL

B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e	CCL

	formula hipóteses.	CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CC CD CAA
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
	LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CS
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA

B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios	CCL CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social....	CCL CD CAA
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade	CCL CAA
	LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CC CCA CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole:.	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as	CCL

	reglas de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático,	CCL CD CAA CSIEE
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua	LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
B3.7. Levar a cabo o plan da escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomente a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.	CCL CAA CSIEE
	LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación	CCL CD

	Comunicación	para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CAA
	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua,	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua:	CCL
		LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.	CCL
	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL
	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
		LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL
		LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.	CCL
		LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da	CCL CD

	aprendizaxe.	CAA
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e informACIÓN	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral:.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa	LCB5.4.1. Crea textos literarios narrativos	CCL CA CSIEE CCEC
B5.6. Valorar a literatura	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer os conceptos de lexema e morfema.

Recoñecer e aplicar os conceptos de morfema flexivo e morfema derivativo.

Recoñecer e aplicar os conceptos de prefixo e sufixo.

Recoñecer as características da lírica.

Recoñecer e aplicar o cómputo métrico nun poema.

Recoñecer os diferentes tipos de rima nun poema.

Identificar e conxugar formas verbais de todos os tempos e modos.

Identificar e conxugar formas verbais irregulares de todos os tempos e modos.

Analizar formas verbais regulares e irregulares.

Coñecer e aplicar as normas de acentuación das palabras interrogativas e exclamativas.

Recoñecer textos descritivos.

Recoñecer e redactar textos descritivos subxectivos.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>Rimas</i> , Gustavo Adolfo Bécquer.	B1.1. Participar en situacións de comunicación,.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade	CCL CAA CS
Sufixos e prefixos.		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
A lírica I: definición. Rima e métrica.		LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo	CCL CAA CSC
O verbo II: a conxugación. Acentuación IV: til en interrogativos exclamativos Os textos		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas	CCL CAA

descriptivos.			CSC
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación:	CCL CD CAA CSC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto	CCL CAA
	B1.5. Facer hipóteses sobre o	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas	CCL

	significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	
B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL	
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA	
	LCB1.6.3. Resume un texto descriptivo distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA	
B1.7. Memorizar e reproducir textos descriptivos axeitados aos seus gustos e intereses,	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC	
B1.8. Comprender textos orais descriptivos.	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA	
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto	CCL CAA	
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE	
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos descriptivos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe	CCL	

		LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
		LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación .	CCL CAA CSIEE
	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CA CSC CSIEE
	B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
		LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
		LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
		LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre	CCL

	temas de seu interese.	CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes texto descriptivos , con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL

comprensión de textos de diversa índole.		CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa textos descriptivos	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
	LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC

		LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
	B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
	B2.10. Desenvolver o Plan lector.	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca	CCL CAA CSIEE
		LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas.	CCL CAA CCEC
		LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE CCEC
	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social:	CCL CD CAA
		LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA

		LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura		LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
		LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
		LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.		LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
		LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático	CCL CD CAA CSIEE
		LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua,.		LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA

B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA	
B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.	CCL CAA CSIEE	
	LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	
B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA	
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL	
	LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.	CCL	
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias	LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	

lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
	LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL
	LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
B5.1. Valorar os textos literarios	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos descriptivos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e	LCB5.3.1. Distingue algúns	CCL

	valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	recursos retóricos e métricos propios dos poemas	CCEC
		LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
	B5.6. Valorar a literatura.	LCB5.7.1. Valora a literatura como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de formación de palabras.

Recoñecer e aplicar os conceptos de composición e derivación.

Recoñecer e aplicar os conceptos de arte maior e arte menor na lírica.

Recoñecer e aplicar o concepto de verso solto.

Recoñecer o concepto de estrofa.

Identificar e analizar os diferentes tipos de estrofas.

Identificar e analizar os adverbios e as súas clases

Identificar e analizar as diferentes clases de locucións adverbiais.

Colecer e aplicar as normas de acentuación de ditongos e hiatos.

Coñecer e aplicar as normas ortográficas do *g*. E do *j*

Recoñecer textos argumentativos.

Identificar os diferentes tipos de textos argumentativos.

Recoñecer a estrutura dos textos argumentativos escritos.

Elaborar textos argumentativos escritos.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar información.

<i>Harry Potter e a pedra filosofal</i> , de J.K. Rowling. A formación de palabras: composición e derivación. A lírica II: arte maior e arte menor. Tipos de estrofas. O adverbio. O <i>g</i> e o <i>j</i>.	B1.1. Participar en situacións de comunicación	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos	CCL CAA CSC
		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas,	CCL CAA CSC

Os textos argumentativos.		sentimentos e emocións dos e das demais.	
		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas	CCL CAA CSC
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituindo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación:.	CCL CD CAA CSC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amona unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA

		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA
	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
		LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
		LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	B1.7. Memorizar e reproducir textos argumentativos	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos	CCL CAA CCEC
	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía:	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
		LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
		LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE

B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos argumentativos	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe	CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
	LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos	CCL CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral:	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
	LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE

B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión	CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos tipos de texto argumentativos	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA

		LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.		LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
		LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes		LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	CCL CD CAA
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.		LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
		LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido.	CCL CAA CSC
		LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto	CCL CMCT CAA
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a		LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD

	Comunicación		CAA
	B2.10. Desenvolver o Plan lector	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca	CCL CAA CSIEE
		LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas.	CCL CAA CCEC
		LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios	CCL CAA CSIEE CCEC
	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social	CCL CD CAA
		LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
		LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero	CCL CCA CSIEE
	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC

		LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
		LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
		LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático.	CCL CD CAA CSIEE
		LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
	B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua.	LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
	B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción,	CCL CAA

<p>unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.</p>	<p>revisión e mellora.</p>	<p>CSIEE</p>
<p>B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.</p>	<p>LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua</p>	<p>LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.</p>	<p>CCL</p>
<p></p>	<p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p>	<p>LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.</p>	<p>CCL</p>
<p>B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da</p>	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.</p>	<p>CCL</p>

	lingua.	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral:.	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas	CCL CCEC
		LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	CCL CAA CSIEE CCEC
	B5.6. Valorar a literatura	LCB5.7.1. Valora a literatura como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de formación de palabras.

Recoñecer e aplicar os conceptos de sigla e abreviatura.

Recoñecer o concepto de lírica popular e lírica culta.

Identificar os diferentes textos da lírica popular e da lírica culta.

Recoñecer o concepto de palabra invariable.

Identificar e analizar as diferentes clases de preposicións. de conxuncións.
e de interxeccións.

Coñecer e aplicar as normas ortográficas do *v*.

Coñecer e aplicar as normas ortográficas do *b*.

Recoñecer textos expositivos.

Identificar os diferentes tipos de textos expositivos.

Recoñecer a estrutura dos textos expositivos.

Elaborar textos expositivos escritos e orais.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>Lazarillo de Tormes</i> , anónimo.	B1.1. Participar en situacións de comunicación,	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos).	CCL CAA CSC
Siglas e abreviaturas.		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
A lírica III: tipos de poemas. Lírica popular e lírica culta.		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	CCL CAA CSC
Palabras invariables.			
O v e o b.			
Os textos			

expositivos.		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas:	CCL CAA CSC
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituindo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación:.	CCL CD CAA CSC CSIEE
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos expositivos	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA

B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto expositivo	CCL CAA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos expositivos axeitados aos seus gustos e intereses,	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves expositivos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos orais	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais	CCL

	breves e sinxelos	breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe	
		LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
		LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos.	CCL CAA CSIEE
	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral:	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CS CSIEE
	B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.		CCL CSC	
LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.		CCL CAA CSIEE	
LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.		CCL CAA CSIEE	

B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos textos argumentativos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos	CCL CAA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
	LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	CCL
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA

	de textos de diversa índole.	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
		LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
		LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
		LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
		LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
	B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA
		LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
		LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos	CCL CAA

	lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CSC
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para	CCL CAA CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CL CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos argumentativos con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social:	CCL CD CAA
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
	LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe	CCL CCA

	ás características do xénero.	CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole.	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CA CCEC
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes	CCL CD CAA CSIEE
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua,	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non	CCL CAA

	crítico	sexista.	
	B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.	CCL CAA CSIEE
		LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
	B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA
	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL
	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL
		LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
	B4.3. Sistematizar a	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas	CCL

adquisición de vocabulario a través dos textos.	ortográficas nas súas producións escritas.	
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos argumentativos na práctica escolar	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos argumentativos .	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral:.	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL CCEC
	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC

	<p>B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios</p>	<p>LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.</p>	<p>CCL CAA CSIEE CCEC</p>
	<p>B5.6. Valorar a literatura</p>	<p>LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p>

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de formación de palabras.

Recoñecer e aplicar os conceptos de neoloxismo e arcaísmo..

Recoñecer as características do xénero teatral.

Recoñecer o concepto de texto dramático.e representaciónteatral

Identificar os diferentes tipos de texto dramático.e as partes dunha representación teatral.

Recoñecer as diferentes clases de oracións segundo a súa intención comunicativa.

Identificar e analizar as diferentes clases de oracións segundo a súa intención comunicativa.

Elaborar diferentes clases de oracións segundo a súa intención comunicativa.

Coñecer e aplicar as normas ortográficas do *h*.

Recoñecer e identificar textos dialogados.

Elaborar textos dialogados escritos e orais.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

<i>O que o océano esconde</i> (adaptado do National Geographic).	B1.1. Participar en situacións de comunicación	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos	CCL CAA CSC
Arcaísmos e neoloxismos.		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
O teatro I: texto e representación.		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo.	CCL CAA CSC
Tipos de oracións.		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas	CCL CAA CSC
O <i>h</i>.			
Os textos dialogados.			

		normas de cortesía.	
	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	CCL
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación:	CL CD CAA
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amona unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global	CCL CAA
	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL

B1.6. Comprender o sentido global dos textos dialogados, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
	LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses,.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos	CCL CAA CCEC
B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía:	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CS CSIEE
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos dialogados, orais breves e sinxelos).	CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
	LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á	CCL

	situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
	LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
	LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos dialogados con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL

	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para	CCL CAA

	comprender un texto.	
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e apicalos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca.	CCL CAA CSIEE

		LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
		LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura	CCL CAA CSIEE CCEC
	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social:	CCL CD CAA
		LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
		LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE
	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole:	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
		LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de	CCL CAA

	acentuación e ortográficas propias do nivel.	
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático	CCL CD CAA CSIEE
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua,.	LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.	CCL CAA CSIEE

fomente a creatividade.		
	LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua.	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Identifica e usa arcaísmose neoloxismos	CCL
	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
	LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo.	CCL
B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL

		LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de formación de palabras.

Recoñecer o concepto de préstamo.

Identificar os distintos tipos de préstamos segundo a súa lingua de orixe.

Aplicar o concepto de préstamo.

Recoñecer os diferentes tipos de estrutura dunha obra teatral.

Identificar os diferentes tipos de estrutura dunha obra teatral.

Recoñecer o concepto de predicado.

Recoñecer os diferentes tipos de predicados.

Identificar e analizar os diferentes tipos de predicados.

Elaborar diferentes tipos de predicados.

Coñecer e aplicar as normas ortográficas do s e do x.

Recoñecer os conceptos de coherencia e cohesión.

Identificar se un texto ten as propiedades de coherencia e cohesión.

Elaborar textos que sigan as propiedades de coherencia e cohesión.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

Cincenta xa non vive alí, Luis Matilla.	B1.1. Participar en situacións de comunicación,	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
Préstamos lingüísticos.		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
O teatro II: estrutura interna e externa.		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo	CCL CAA CSC
Predicado: tipos.			
O s e o x.			
Produción			

de textos escritos: coherencia e cohesión.		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	CCL CAA CSC
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA
	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
	B1.6. Comprender o sentido global dos textos escritos, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
		LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
		LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo	CCL

tipoloxía:	actividades diversas.	CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos escritos breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe	CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos	CCL

	<p>á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.</p>	CSC
	<p>LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.</p>	CCL CAA CSIE
	<p>LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.</p>	CCL CA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	<p>LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.</p>	CCL
	<p>LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.</p>	CCL
B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	<p>LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.</p>	CCL CAA
	<p>LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe</p>	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	<p>LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.</p>	CCL
	<p>LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.</p>	CCL
B2.4. Resumir un texto lido	<p>LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais.</p>	CCL CAA

	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave do texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
	LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes	LCB2.7.1. Consulta diferentes fonts bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA

	LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca	CCL CAA CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura.	CCL CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito	CCL CD

coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	escolar e social:	CAA
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
	LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
	LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua,	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA

B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
B3.7. Levar a cabo o plan dea escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.	CCL CAA CSIEE
	LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua,	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Identifica e usa e diferencia préstamos lingüísticos	CCL
	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
	LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e	CCL

	predicado.	
B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios dramáticos na práctica	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos teatrales de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	CCL CAA CSC CCEC

	compañeros, utilizando adecuadamente los recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.	LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	CCL CAA CCEC
	B5.6. Valorar a literatura como vehículo de comunicación	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

OBXECTIVOS:

Ler e entender textos escritos de diferentes tipos.

Recoñecer o concepto de formación de palabras.

Recoñecer os conceptos de coloquialismo e vulgarismo.

Identificar os distintos tipos de coloquialismos e vulgarismos.

Saber corrixir os distintos tipos de coloquialismos e vulgarismos.

Identificar os dous grandes xéneros teatrais: a traxedia e a comedia.

Recoñecer as características da traxedia e da comedia.

Recoñecer o concepto de conector.

Recoñecer os diferentes tipos de conectores.

Elabar textos con diferentes tipos de conectores.

Coñecer e aplicar as normas ortográficas do // e do y.

Recoñecer os conceptos de subliñado, esquema e resumo.

Coñecer as características propias do subliñado, esquema e resumo.

Identificar os diferentes tipos de esquema.

Elaborar textos segundo as normas do esquema e do resumo.

Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información.

Tres sombriros de copa, Miguel Mihura.	B1.1. Participar en situacións de comunicación	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
Coloquialismos e vulgarismos.		LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
O teatro III: comedia e traxedia.		LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo	CCL CAA CSC
Os conectores textuais.		LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas:	CCL CAA
O // e o y.			
Compresión de textos escritos: subliñado,			

resumo e esquema.			CSC
	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
		LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
		LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación:	CCL CD CAA CSC
		LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta.	CCL
		LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
		LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global	CCL CAA
	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL
		LCB1.6.2. Identifica as ideas	CCL

ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	principais dun texto.	CAA
	LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CAA
B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
	LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
	LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensax	CCL
	LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CAA
	LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación	CCL

	de comunicación e aos diferentes modos discursivos.	CAA CSIEE
B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
	LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
	LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
	LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA

vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe).	CCL CAA
B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
	LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
	LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
	LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	CCL
B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA
	LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
	LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
	LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE

	LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
	LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC
	LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
	LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	CCL CAA
B2.10. Desenvolver o Plan lector	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca	CCL CAA CSIEE
	LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC
	LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o	CCL

	gusto pola lectura	CAA CSIEE CCEC
B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social:,	CCL CD CAA
	LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA
	LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE
B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC
	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA
	LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL
	LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	CCL CD CAA CSIEE
B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre	LCB3.4.1. Elaboración de gráficos a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de	CCL CAA

diferentes temas da área.	diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	
	LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CCL CD CAA CSIEE
B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA
B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.	CCL CAA CSIEE
	LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a	CCL

	produción escrita dos seus compañeiros.	CSC
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL
	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
	LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	CCL
B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	CCL
	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL

B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC
B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	CCL CAA CSIEE CCEC
B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	CCL CA CSC CCEC
	LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	CCL CAA CCEC
B5.6. Valorar a literatura.	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación e como recurso de	CCL CSC

OBXECTIVOS:

Ler, escribir, comparar e ordenar utilizando razoamentos axeitados e distintos tipos de números (naturais e romanos).

Dominar as equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.

Descompoñer de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo ó valor de posición das súas cifras.

Escribir e ler números de máis de seis cifras.

Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con números naturais, en comprobación de resultados, en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.

Operar cos números coñecendo a xerarquía das operacións.

Elaborar e empregar estratexias de cálculo mental.

Identificar os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datas.

Interpretar en textos numéricos e da vida cotiá números naturais, utilizando razoamentos axeitados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, así como ser capaces de aplica-los ás situacións da vida cotiá.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolvidos, valorando as ideas clave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

<p>B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p> <p>B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc</p> <p>B2.2. Numeración romana</p>	<p>B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números romanos, naturais</p>	<p>MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números naturais, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p> <p>MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.</p>	<p>CMCT, CAA, CCL</p>
<p>B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa.</p> <p>B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.</p>	<p>B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>	<p>MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras.</p> <p>B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.</p> <p>B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números</p>	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora),</p>	<p>MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.</p>	<p>CMCT, CAA</p>

naturais.	usando o máis adecuado.		
B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división.			
B2.14. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.	B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer	MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	CMCT CCL CAA
B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.	conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos	MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	
B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.	coñecementos matemáticos axeitados	MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	
B2.43. Utilización da calculadora.	reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.		
B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.			
B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números naturais, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada una das súas cifras.	CMCT, CAA, CCL
B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	CMCT, CAA, CCL, CS
B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de	conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso	MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as	

<p>aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p>	<p>aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
<p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE CD</p>
	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
	<p>B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>

		conxecturas e construír e defender argumentos.	
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Rflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Dominar o significado dos seguintes conceptos matemáticos: múltiplo, divisor, números primos e compostos.

Construir series ascendentes e descendentes.

Coñecer e aplicar os criterios de divisibilidade por 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 e 11, 25 e 100.

Obter tódolos divisores de calquera número menor de 100.

Obter os primeiros múltiplos dun número dado.

Calcular o m.c.m. e o m.c.d. de dous números usando series.

Estimar resultados.

Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e diferentes procedementos en algoritmos escritos, cálculos mentais, tanteos, estimacións e no uso da calculadora.

Coñecer, empregar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división

con números naturais tanto na resolución de actividades como na comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.

<p>B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.</p> <p>B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división.</p> <p>B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes.</p> <p>B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.</p> <p>B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100.</p> <p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.34. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora).</p> <p>B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p> <p>B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o</p>	<p>MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.</p> <p>MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p> <p>MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.</p> <p>MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd.</p> <p>MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo,</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT, CAA</p> <p>CMCT, CAA, CCL, CSIEE</p>

<p>B2.43. Utilización da calculadora.</p>	<p>proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p>	
<p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p>		<p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
<p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudodalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p>	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p>	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE CD</p>
<p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p>	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
<p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	<p>B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>

		razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	<p>MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltoos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.</p> <p>MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p>
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	<p>MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.</p>	<p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>

OBXECTIVOS:

Entender o concepto de potencia como produto de factores iguais.

Calcular o cadrado e o cubo de calquera número.

Dominar o cálculo e as propiedades das potencias de base 10.

Aplicar as propiedades das potencias na descomposición aditivo-multiplicativa de números

naturais.

Escribir a descomposición en factores primos dun número usando as potencias.

Utilizar as potencias para calcular o m.c.d. e o m. c. m. de dous números.

Concebir a raíz cadrada como operación inversa de elevar ó cuadrado.

Estimar resultados.

Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e diferentes procedementos en algoritmos escritos, cálculos mentais, tanteos, estimacións e no uso da calculadora.

Coñecer, empregar e automatizar algoritmos estándar relativos ó cálculo de potencias e de raíces cadradas; tanto na resolución de actividades como na comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.

<p>B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10.</p> <p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p>	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	<p>MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B2.34. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p> <p>B2.43. Utilización</p>	<p>B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>	<p>MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p> <p>MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd.</p> <p>MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>CMCT, CAA</p>

<p>da calculadora.</p> <p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p>	<p>B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	<p>CMCT , CAA , CCL, CSIEE</p>
<p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p>	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
<p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE CD</p>
	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>

	funcionais.	
B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>
B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	<p>MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.</p> <p>MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p>
B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	<p>MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.</p>	<p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>

OBXECTIVOS:

Entender o concepto de número enteiro.

Distinguir os números positivos e os negativos.

Interpretar números enteiros na vida cotiá utilizando razoamentos axeitados.

Realizar operacións e cálculos numéricos con números enteiros mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situacións de resolución de problemas.

Elaborar e empregar estratexias de cálculo mental.

Estimar resultados.

Coñecer, empregar e automatizar algoritmos estándar relativos a cálculos nos que se empreguen números enteiros; tanto na resolución de actividades, como na comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.

Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e diferentes procedementos en algoritmos escritos, cálculos mentais, tanteos, estimacións e no uso da calculadora.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas clave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenrolar e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas)	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números enteros), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT, CCL, CAA
B2.10. Números positivos e negativos.			
B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números enteros, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT, CCL, CAA
Suma, produto e división de enteiros.		MTB2.2.2. Utiliza os números	

B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.		negativos en contextos reais.	
B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	CMCT, CCL, CAA
B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.			
B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado	MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.	CMCT, CAA
B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións). MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	CMCT
B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións,	CMCT , CAA , CCL, CSIEE

<p>para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	<p>a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE CD</p>
	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
	<p>B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>

		contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	<p>MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.</p> <p>MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p>
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	<p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>

OBXECTIVOS:

Entender o concepto de número decimal.

Distinguir os números decimais positivos e negativos.

Identificar os distintos elementos que compoñen un número decimal.

Interpretar en textos números e da vida cotiá números decimais utilizando razoamentos axeitados.

Ler, escribir, descompoñer, comparar e ordear números decimais, utilizando razoamentos axeitados.

Realizar operacións e cálculos numéricos con números decimais mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situacións de resolución de problemas.

Redondear números decimais.

Elaborar e empregar estratexias de cálculo mental.

Estimar resultados.

Coñecer, empregar e automatizar algoritmos estándar relativos a cálculos nos que se empreguen números decimais; tanto na resolución de actividades, como na comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas chave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenrolar e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números decimais utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT, CAA, CCL
B2.40. Descomposición de números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. B2.25. Operacións con números decimais.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	CMCT
B2.13. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.5. Equivalencias entre os elementos	B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	CMCT

<p>do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.</p> <p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p> <p>B2.43. Utilización da calculadora.</p>	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado</p>	<p>MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.</p> <p>MTB2.6.3. Realiza operación con números decimais.</p>	<p>CMCT,CAA</p>
<p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p>	<p>B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>	<p>MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para</p>	<p>B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións</p>	<p>CMCT , CAA , CCL, CSIEE</p>

obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.		no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	
	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	CMCT CAA
	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCT CCL CAA CSIEE CD
	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CMT CAA CSIEE
	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CCL
	B1.5. Superar bloqueos	MTB1.5.1. Reflexiona sobre	CMCT

	e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Entender o concepto de fracción e recoñecer os seus elementos.

Distinguir diferentes usos das fracciónes.

Interpretar en textos números e da vida cotiá fraccións utilizando razoamentos axeitados.

Entende-la relación entre fracción e número decimal e pasar de fracción a decimal e viceversa.

Aplicar a relación existente entre as fraccións e os decimais para ordear fraccións.

Identificar dúas fraccións equivalentes.

Obter fraccións equivalentes empregando os métodos de amplificación e redución.

Reducir dúas ou máis fraccións a común denominador.

Recoñecer fraccións propias e impropias.

Asimilar o concepto de número mixto.

Realizar operacións e cálculos numéricos con fraccións mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situacións de resolución de problemas.

Elaborar e empregar estratexias de cálculo mental.

Estimar resultados.

Coñecer, empregar e automatizar algoritmos estándar relativos a cálculos nos que se empreguen fraccións; tanto na resolución de actividades, como na comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas clave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenrolar e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

B2.12. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	CMCT
B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador.		MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	
B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica.	B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	CMCT
B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se	MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	CMCT

B2.24. Operacións con fraccións.	utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.		
B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.			
B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	CMCT CAA
B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCT CCL CAA CSIEE CD
B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CMCT CAA CSIEE
B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CCL

numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Reducir a común denominador dúas ou máis fraccións.

Sumar e restar fraccións e unidades e fraccións.

Multiplicar e dividir fraccións.

Calcular o produto dunha fracción por un número.

Simplificar fraccións.

Aplicar correctamente a xerarquía das operacións no ámbito das fraccións.

Interpretar en textos numéricos e da vida cotiá fraccións empregando razoamentos axeitados.

Realizar operacións e cálculos numéricos con fraccións mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situacións de resolución de problemas.

Elaborar e empregar estratexias de cálculo mental.

Estiar resultados.

Coñecer, empregar e automatizar algoritmos estándar relativos a cálculos nos que se empreguen fraccións; tanto na resolución de actividades, como na comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas chave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenrolar e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

<p>B2.24. Operacións con fraccións.</p> <p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p> <p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións</p>	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p> <p>B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.</p> <p>MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT , CAA , CCL, CSIEE</p>

sinxelas. B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	CMCT CAA
	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCT CCL CAA CSIEE CD
	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CMCT CAA CSIEE
	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	CMCT CAA CCL
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e	CMCT CAA CSIEE CD

		construír e defender argumentos.	
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Identificar magnitudes directamente proporcionais.

Iniciarse no uso da proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá.

Usar a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triple e metade.

Iniciarse no uso das porcentaxes para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá.

Resolver problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regras de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas.

Calcular e utilizar as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.

Relacionar os números enteiros, decimais, fraccionarios coas proporcións e as porcentaxes sinxelas.

Establecer a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.

Calcular aumentos e diminucións porcentuais.

Calcular tantos por cen en situacións reais.

<p>B2.31. Proporcionalidade directa.</p> <p>B2.32. A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade.</p> <p>B2.27. Porcentaxes e proporcionalidade.</p> <p>B2.28. Expresión das partes utilizando porcentaxes.</p> <p>B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.</p> <p>B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais.</p> <p>B2.41. Cálculo de tantos por cen en situacións reais.</p> <p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p> <p>B2.43. Utilización da calculadora.</p> <p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e</p>	<p>B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.</p> <p>MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.</p> <p>MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.</p>	<p>CMCT, CCL, CAA</p>
<p>B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.</p> <p>B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais.</p> <p>B2.41. Cálculo de tantos por cen en situacións reais.</p> <p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p> <p>B2.43. Utilización da calculadora.</p> <p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e</p>	<p>B2.7. Iniciarse no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.</p> <p>MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.</p> <p>MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais.</p> <p>MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.</p> <p>MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solución obtidas.</p>	<p>CMCT, CCL, CAA</p>
<p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e</p>	<p>B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de</p>	<p>MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais.</p> <p>MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>CMCT</p>

<p>funcionais.</p> <p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p>	<p>números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>		
<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no procesode aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	<p>B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	<p>CMCT , CAA , CCL, CSIEE</p>
	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as</p>	<p>CMCT CCL CAA</p>

	conclusións obtidas no proceso de investigación.	conclusións obtidas.	CSIEE CD
	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CMCT CAA CSIEE
	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CCL
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Desenrolar estratexias para medir figuras de xeito exacto e aproximado.

Escolle-los instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso.

Elixir a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.

Estimar a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume facendo previsións razoables.

Medir con distintos instrumentos, convencionais e non convencionais.

Utilizar as unidades de medida máis habituais, convertindo unhas unidades noutras da mesma magnitude.

Aplicar o procedemento de medición e a expresión da medida tanto a obxectos e espazos coñecidos como á resolución de problemas.

Explicar oralmente e por escrito o proceso de medición e a expresión da medida utilizada.

Expresar en forma simple ou incomplexa a medición da lonxitude, capacidade, masa, superficie ou volume dada en forma complexa, e viceversa.

Comparar e ordenar medidas dunha mesma magnitude.

Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.

Sumar e restar medidas en forma complexa e incomplexa.

Expresar o resultado dunha suma ou resta de medidas na unidade determinada de antemán.

Comparar superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.

Coñecer e utilizar as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.

Resolver problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertindo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis apropiadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenrolados, valorando as ideas chave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático

<p>B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada.</p> <p>B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>B3.2. Realización de medicións.</p> <p>B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida</p> <p>.B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade masa, superficie e volume.</p> <p>B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.</p> <p>B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.</p>	<p>B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.</p> <p>B3.2. Operar con diferentes medidas.</p> <p>B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución</p>	<p>MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.</p> <p>MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p> <p>MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa, e viceversa.</p> <p>MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.</p> <p>MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.</p> <p>MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades</p>	<p>CMCT, CCL, CAA</p> <p>CMCT, CAA</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT, CCL, CAA</p>

<p>B3.9. Equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.</p>	<p>de problemas.</p>	<p>noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.</p>	
<p>B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados.</p>	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
<p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p>	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE CD</p>
<p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p>	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p>	<p>B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>
<p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas</p>			

e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Definir qué é un ángulo e recoñecer os seus elementos.

Designar ángulos de dúas formas diferentes.

Recoñecer e apreciar a presenza dos ángulos na vida cotiá.

Identificar os diferentes usos dos ángulos.

Dominar o uso das diferentes medidas de ángulos do sistema sexagesimal.

Medir un ángulo usando un transportador.

Debuxar ángulos dunha determinada amplitude coa axuda dun transportador.

Clasificar ángulos segundo a súa amplitude.

Identificar ángulos segundo a súa posición.

Representar ángulos que estean en diferentes posicións.

Sumar ángulos xeometricamente e aritmeticamente.

Restar ángulos xeometricamente e aritmeticamente.

Identificar e representar ángulos complementarios e suplementarios.

Multiplicar un número por un ángulo.

Dividir un ángulo entre un número.

Resolver problemas realizando cálculos con medidas angulares.

Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolados, valorando as ideas chave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

B3.10. O sistema sesaxesimal.	B3.5. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	CMCT, CAA
B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT, CAA, CSIEE
B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da	MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	CMCT
Operacións con ángulos			
B3.12. Resolución de problemas de medida.			
B1.1. Proposta			

<p>de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.5.</p>	<p>vida cotiá.</p>		
	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p>
	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
	<p>B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>
	<p>B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.</p>	<p>MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.</p> <p>MTB1.5.2. Utiliza ferramentas</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p>

Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.		tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Manexar correctamente o sistema de coordenadas cartesianas.

Describir posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros...

Describir posicións no espazo.

Identificar en situacións moi sinxelas as simetrías axial e especular.

Representar e realizar escalas e gráficas sinxelas no plano e no espazo para facer representacións elementais.

Identificar as diferentes formas planas e espaciais.

Coñecer as figuras planas e os seus elementos así como saber clasificalos.

Recoñecer e clasificar os triángulos, os cadrados, os rectángulos, os romboides, os trapecios e os rombos.

Utiliar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.

Clasificar triángulos segundo os seus lados e os seus ángulos.

Identificar as relacións entre os lados e os ángulos dun triángulo.

Clasificar cuadriláteros en función do paralelismo dos seus lados.

Clasificar paralelepípedos.

Comprende-lo método para calcular a área dun triángulo, un paralelogramo, un trapecio ou un rombo.

Calcular a área de figuras planas.

Calcular a área e o perímetro dun triángulo, un cuadrado ou un rectángulo.

Recoñecer a concavidade e a convexidade de figuras planas.

Identificar e diferenciar circunferencias e círculos, así como os seus elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.

Calcular o perímetro e a área dunha circunferencia e dun círculo.

Recoñecer e representar as diferentes posicións relativas de rectas e circunferencias.

Aplicar os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.

Utilizar instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.

Comprender e describir situacións da vida cotiá, e interpretar e elaborar representacións espaciais empregando nocións xeométricas básicas.

Utiliza-las nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenrolados, valorando as ideas chave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

<p>B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descripción de posicións e movementos.</p> <p>B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas.</p> <p>B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación.</p> <p>B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.</p> <p>B4.7. Clasificación de</p>	<p>B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.</p> <p>B4.2 Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo,</p>	<p>MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.</p> <p>MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros...</p> <p>MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.</p> <p>MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especcular.</p> <p>MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p>

<p>cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos.</p> <p>B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas.</p> <p>B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.</p>	<p>trapezio e rombo.</p>	<p>entre os seus lados e entre ángulos.</p> <p>MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.</p>	<p>CMCT. CD</p>
<p>B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias.</p> <p>B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.</p>	<p>B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapezio e rombo. Calcular a área de figuras planas.</p>	<p>MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.</p> <p>MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT, CAA</p>
<p>B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.</p> <p>B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p>	<p>B4.4. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.</p>	<p>MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.</p> <p>MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de</p>	<p>B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.</p>	<p>MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).</p>	<p>CMCT, CAA</p>

medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	<p>B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.</p> <p>MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.</p>	<p>CMCT, CAA, CCL, CSIEE</p>
	<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.</p>	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<p>CMCT CCL CAA CSIEE CD</p>
	<p>B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en</p>	<p>MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a</p>	<p>CMCT CAA</p>

	situacións apropiadas ao seu nivel.	resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CSIEE
	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	CMC CAA CCL
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	<p>MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.</p> <p>MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	CMCT CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Identificar situacións de carácter aleatorio.

Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que se producen con case toda seguridade ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.

Facer conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías...).

Realizar, ler e interpretar representacións gráficas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais con datos relativos ó entorno inmediato.

Realizar análises críticas e argumentadas sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.

Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña ol azar e comprobar dito resultado.

Aplicar de forma intuitiva ás situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.

Resolver problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e a probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.

Reflexionar sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolve-lo e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos apropiados.

Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo unha referencia implícita ás propiedades da operación na resolución de problemas.

Superar bloqueos e inseguridades ante a resolución de situacións descoñecidas.

Usar distintos métodos no proceso de aprendizaxe para obter información.

Desplegar unha forma de traballar baseada na confianza na súa propia capacidade para desenvolver actitudes axeitadas e afrontar as dificultades propias do traballo.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.

Iniciarse na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenrolados, valorando as ideas chave e aprendendo para situacións futuras semellantes.

Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ó traballo matemático.

<p>B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias</p> <p>B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.</p>	<p>B5.1. Recoller e rexistrar una información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.</p>	<p>MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.</p>	<p>CMCT, CAA</p>
<p>B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.</p> <p>B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas.</p> <p>B5.4. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais.</p>	<p>B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.</p>	<p>MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.</p> <p>MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.</p> <p>MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.</p> <p>MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas</p>	<p>CMCT, CAA</p>
<p>B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.</p> <p>B5.5. Análise crítica das información que se presentan mediante gráficas estadísticas.</p>	<p>B5.3. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.</p>	<p>MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B1.1. Proposta de pequenas</p>	<p>B5.4. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta</p>	<p>MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...)</p>	<p>CMCT, CAA</p>

investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a	repetición.		
	B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización. MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE
	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	CMCT CAA
	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCT CCL CAA CSIEE CD
	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CMCT CAA CSIEE
	B1.4. Desenvolver e	MTB1.4.1. Propón a resolución de	CMCT

comunicación no proceso de aprendizaxe.	cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	CAA CCL
	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CAA CSIEE CD
	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL

OBXECTIVOS:

Comprender a relación entre a cartografía e a realidade.

Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.

Coñecer os principais tipos de mapas (físicos, políticos e temáticos) e as partes que os compoñen.

Aprender a localizar nun mapa países, cidades ou accidentes xeográficos.

Saber como empregar un mapa para orientarse e trazar itinerarios.

Coñecer o proceso de elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.

<p>B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios.</p> <p>B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos.</p> <p>B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa.</p> <p>B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.</p>	<p>B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p>	<p>CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.</p>	<p>CMCCT CAA</p>
<p>B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar</p>	<p>B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como</p>	<p>CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p>	<p>CD CAA CCL CMCCT CSC</p>

<p>conclusións.</p> <p>B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5.Técnicas de traballo intelectual.</p>	<p>instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.</p>	<p>CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p>	<p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
<p>diversos materiais cos que se traballa.</p> <p>B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	<p>B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>	<p>CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>

OBXECTIVOS:

Diferenciar entre clima e tempo atmosférico.

Recoñecer os principais elementos do clima (temperatura e precipitacións).

Explicar os factores que modifican cada un dos elementos do clima.

Definir a paisaxe e identificar os elementos que a compoñen.

Diferenciar as distintas paisaxes do planeta Terra en relación coas características do clima.

Determinar as características e a diversidade xeográfica das paisaxes de Europa e España: relevo, clima e hidrografía.

Localizar nun mapa as principais unidades de relevo, as vertentes hidrográficas e o clima de Europa e mais España.

Valorar a influencia do clima na nosa vida.

B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos.	B2.2. Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.	CSB2.2.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan.	CMCCT CCL
B2.6. A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes. B2.7. Características dos principais paisaxes de España e de Europa.	B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	CSB2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	CMCCT CCL CSC
B2.8. A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía. B2.9. Utilización e consulta ensistemas de información xeográfica.	B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima. CSB2.4.2. Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	CMCCT CMCCT CAA
B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes	B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	CSB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD

B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CSC CAA CSIEE
		CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA

OBXECTIVOS:

Coñecer a influencia do comportamento humano no medio natural.

Identificar o emprego sostible dos recursos naturais.

Propoñer unha serie de medidas precisas para o desenvolvemento sostible da humanidade.

Comprender as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.

B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación.	B2.5.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da	CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	CSC CMCCT CAA CCL
B2.11.O desenvolvemento sostible.			
B2.12. Elaboración dun plan de			

reciclae.	humanidade, especificando os seus efectos positivos.		
B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias.	B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.	CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	CSC CMCCT CAA CCL
B1.9.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.	B1.4.Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT
B1.12.Participación activa e construtiva na vida social.	B1.7.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.	CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros. CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	CSC CAA CSC CAA
B1.14.Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.	B1.9.Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a	CSB1.9.1.Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan	CSIEE CSC CAA

	información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	activo ante as circunstancias que lle rodean.	
		CSB1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CSIEE
B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	CSC CAA CSIEE
		CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE

OBXECTIVOS:

Explicar que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos.

Localizar nun mapa os países membros e as súas capitais.

Determinar as vantaxes e desvantaxes de formar parte da Unión Europea.

Identificar e diferenciar as formas de organización política e territorial de España.

Identificar as formas de organización política e territorial de Galicia.

Valorar a diversidade institucional, cultural e lingüística do Estado e da Autonomía.

B3.1.A Unión Europea.

B3.2.A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea. - Aproximación a

B3.1. Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión

CSB3.1.1. Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.

CSC
CAA

algunhas características significativas dos países europeos a través dun proxecto cooperativo.	Europea.	CSB3.1.2. Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	CSC CCEC CCL
B4.9. España na Unión Europea.	B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.3.6. Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	CSC CCEC CAA
B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.	B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSB1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSC CAA
B1.12. Participación activa e construtiva na vida social.	B1.7. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.	CSB1.7.1. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros.	CSC CAA
		CSB1.7.2. Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos	CSC CAA

		xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.).	
B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSB1.8.1. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	CSC CAA
B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	CSC CAA CSIEE
		CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE

OBXECTIVOS:

Definir a poboación dun territorio e identificar os factores que inciden nela.

Comprender e interpretar os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.

Interpretar unha pirámide de poboación e outros gráficos usados para os estudos demográficos.

Explicar o proceso de evolución da poboación en España e Europa.

Describir as principais características da poboación española e europea e os factores que condicionan a súa distribución.

Describir os movementos migratorios da poboación galega e a española, explicando o éxodo rural, a emigración transoceánica, a emigración a Europa e a chegada de inmigrantes ao noso país.

Identificar os problemas actuais da poboación: envellecemento, inmigración, superpoboación etc.

B3.3. Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.4. Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.5. Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.	B3.2. Comprender e interpretar os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.	CSB3.2.1. Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	CSC CCL
		CSB3.2.2. Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	CMCCT CSC CAA
B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución.	B3.3. Distinguir as principais características da poboación española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.3.1. Describe as principais características da poboación española e europea.	CSC CCL
		CSB3.3.2. Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	CSC CCL CAA
		CSB3.3.3. Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	CSC CCL
		CSB3.3.4. Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	CSC CMCCT
B3.7. Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a	B3.4. Describir os movementos migratorios da	CSB3.4.1. Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes	CSC CCEC

<p>Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.</p>	<p>poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.</p>	<p>ao noso país.</p>	<p>CCL</p>
		<p>CSB3.4.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.</p>	<p>CSC CCEC</p>
<p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<p>CSB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA CMCCT CCL CD</p>
<p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>			
<p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p>	<p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.</p>	<p>CSB1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p>	<p>CD CAA CCL CMCCT CSC</p>
<p>B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p>		<p>CSB1.2.2. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p>	<p>CD CAA CCL CMCCT</p>
<p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p>			<p>CSC</p>

B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.	B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	CCL CAA CMCCT CSC
B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			

OBXECTIVOS:

Identificar e caracterizar os sectores económicos.

Recoñecer as principais actividades económicas de España e Europa.

Familiarizarse con conceptos económicos.

Entender e describir o funcionamento da publicidade e das súas técnicas, distinguindo a publicidade educativa da consumista.

Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos responsables.

Entender a importancia e o funcionamento das empresas e do traballo na economía.

Comprender os beneficios de espírito emprendedor.

B3.8. As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa.	B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	CSB3.5.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	CSC CMTC
B3.9. A produción de bens e servizos.		CSB3.5.2. Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	CSC CCL
B3.10. O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da	B3.6. Describir o funcionamento da publicidade e as	CSB3 6.1. Valora con espírito crítico a función da publicidade e	CSIEE CAA

publicidade nas nosas prácticas diarias.	súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.	recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	CSC
B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal.	B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.	CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles.	CSIEE CAA CMCCT CSC
		CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	CSIEE CAA CMCCT CSC
		CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra	CSIEE CAA CMCCT CSC
B3.12.Empregabilidade e espírito emprendedor.	B3.8.Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.	CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	CSIEE CAA CSC
B3.13.A empresa. Actividade e funcións.	B3.9.Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre	CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	CSC CMCC
		CSB3.9.2.Describe diversas formas de organización empresarial.	CCL CSC

	os diferentes tipos de empresas.	CSB3.9.3. Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	CCL CSC
--	----------------------------------	---	------------

OBXECTIVOS:

Definir que é a Historia.

Comprender e empregar de maneira elemental as técnicas e métodos de traballo do historiador.

Coñecer os diferentes conceptos cronolóxicos empregados para medir o tempo. Traballar as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade, para ordenar e localizar temporalmente algúns feitos históricos.

Valorar a utilidade do tempo histórico.

Definir a fonte histórica e identificar os seus diferentes tipos.

Coñecer os grandes períodos da Historia, os diferentes criterios para establecelos e os feitos máis significativos dentro dos mesmos.

Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas de vida no pasado, valorando a importancia do patrimonio histórico e a necesidade da súa correcta conservación.

B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas,	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	CSC CAA CCEC CCL CMCCT

cartográficas, orais, etc.).			
B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.	B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCCT CAA CCEC
B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).			
B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	CD CAA CCL CMCCT CSC

diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual.		CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	CCL CAA CMCCT CSC

OBXECTIVOS:

Analizar as transformacións económicas, políticas, sociais e culturais dos séculos XIX e XX, nun contexto mundial.

Adquirir unha perspectiva global da Idade Contemporánea.

Localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia contemporánea española e galega.

Identificar e describir os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España e de Galicia, así como os seus representantes máis significativos.

Analizar as características económicas e sociais actuais, valorando os cambios e procesos que as converteron no que hoxe son.

B4.5.As transformacións económicas, políticas, sociais e	B4.3.Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os	CSB4.3.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	CMCCT CSC CCEC
---	--	--	----------------------

<p>culturais do século XIX.</p> <p>B4.6.España na Idade Contemporánea I: o século XIX.</p> <p>B4.7.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX.</p> <p>B4.8.España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia.</p> <p>B4.10.O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade.</p>	<p>procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p>	<p>CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
		<p>CSB4.3.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.</p>	<p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CAA</p>
		<p>CSB4.3.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.</p>	<p>CCEC</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
		<p>CSB4.3.5. Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.</p>	<p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CAA</p>
		<p>CSB4.3.6. Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.</p>	<p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CAA</p>
		<p>CSB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>
<p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<p>B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>
<p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<p>B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>

<p>B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	<p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>	<p>CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
<p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p>	<p>B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSB1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>B1.12. Participación activa e constructiva na vida social.</p>	<p>B1.7. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.</p>	<p>CSB1.7.1. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros.</p> <p>CSB1.7.2. Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.).</p>	<p>CSC CAA CSC CAA</p>
<p>B1.13. A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.</p>	<p>B1.8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.</p>	<p>CSB1.8.1. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.</p>	<p>CSC CAA</p>

OBXECTIVOS:

Describir que é o patrimonio.

Identificar os elementos máis destacados do patrimonio cultural, histórico, artístico e natural do contorno.

Desenvolver unha sensibilidade cara ao patrimonio. Promover a conservación, valoración e difusión do mesmo, asegurándose a súa transmisión a xeracións futuras.

Coñecer os factores que levan á identificación dun elemento como ben patrimonial, así como a súa xeración histórica.

Comprender os principios de tutela dos ben culturais.

Valorar o legado cultural das diferentes civilizacións.

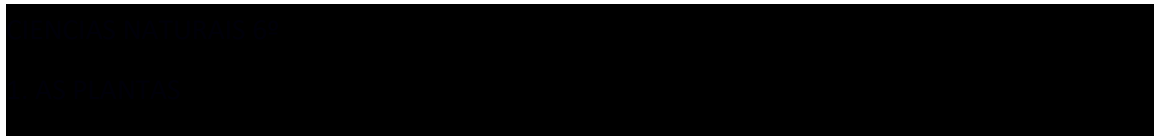
Coñecer a relación entre turismo e patrimonio.

Iniciarse na metodoloxía e preparación dunha visita guiada e tamén na interpretación do patrimonio.

B4.11. Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.4. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC CAA
B4.12. Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.		CSB4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	CSC CCEC CAA
B4.13. Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.	B4.5. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha	CSB4.5.1. Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC CAA
		CSB4.5.2. Aprecia a herdanza	CSC

	actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	CCEC CAA
--	--	--	-------------

CIENCIAS NATURAIS

OBXECTIVOS:

Coñecer a organización e estrutura das plantas.

Diferenciar a célula vexetal como unidade anatómica e funcional das plantas.

Recoñecer os tipos de tecidos, os órganos e os sistemas das plantas.

Saber as funcións de cada órgano.

Comprender o proceso de reprodución nas plantas.

Coñecer o proceso da fotosíntese e a súa importancia.

Estudar as etapas do método científico.

<ul style="list-style-type: none"> - A organización das plantas: célula vexetal, tecidos (tipos), órganos e sistemas. - Aparato vexetativo das plantas: raíz, talo e follas. Características. - Aparato reprodutor das 	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo prediccións sobre sucesos naturais integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.</p> <p>CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e</p>	<p>CCL CSIEE CAA CD CMCCT</p> <p>CCL CMCCT</p>
--	--	--	--

<p>plantas: flor, semente e froito.</p> <p>Características.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra. - Uso da lupa para a observación científica. - Hábitos de respecto e coidado cada aos seres vivos. - O método científico. <p>Uso de claves dicotómicas.</p>		ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	
		CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	CMCCT CAA CCL
	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CSC CMCCT CSIEE
	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: - Reino animal. - Reino das plantas. - Reino dos fungos. - Outros reinos.	CMCCT
	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos (plantas) células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas nomeando as principais características e función de cada un deles.	CCL CMCCT
	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	CMCCT CAA
		CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	CMCCT CCL
	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	CMCCT

	<p>contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p>	<p>CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.</p>	<p>CMCCT CCL CD CAA</p>
--	--	--	-------------------------------------

OBXECTIVOS:

Aprender a organización dos animais como exemplo de ser vivo.

Coñecer as principais características da célula e dos tecidos animais.

Estudar algúns tipos de órganos e sistemas dos animais e relacionalos coa función vital na que están implicados.

Reparar algunhas características dos animais vertebrados e invertebrados.

Realizar experiencias sinxelas aplicando o método científico

<ul style="list-style-type: none"> - A organización dos animais: célula animal, tecidos (tipos), órganos e sistemas - Aparato e órganos representativos implicados na función de nutrición. - Aparato e órganos representativos implicados na función de relación. - Aparato e órganos representativos implicados na función de reprodución. - Hábitos de respecto e coidado cada aos seres vivos. - O método científico 	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	CCL CMCCT
	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	CMCCT CAA
	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigación e presentar informes en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigación formulando problemas, enunciando hipótesis, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CMCCT CCL CAA CSIEE
		CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados,	CCL CMCCT

<p>aplicado á alimentación dos animais.</p> <p>- Uso de claves dicotómicas.</p> <p>Planificación e realización de experiencias sinxelas.</p>		<p>recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións</p>	<p>CSC CD CAA CSIEE</p>
---	--	--	-------------------------------------

OBXECTIVOS:

Coñecer o concepto de biosfera.

Darse conta da importancia da fotosíntese para a vida na Terra.

Estudar as características dalgúns dos ecosistemas máis frecuentes.

Usar unha lupa (tipo contafíos ou similar) para a observación da natureza.

Fomentar hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos e aos ecosistemas

Realizar o estudo dun ecosistema: a poza.

Fomentar o interese pola observación de todos os seres vivos, empregando diferentes fontes de información.

Usar as tecnoloxías da información para a comunicación de resultados.

A Terra no Sistema Solar.	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación de animais e plantas.	CMCCT CAA
Os ingredientes da vida.		CNB3.2.1. Explica a importancia da fotosíntese na Terra.	CMCCT CCL
As partes da Terra.			
Niveis de organización dos seres vivos nos ecosistemas: especie, poboación e comunidade.	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando	CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.	CMCCT CCL
Materia e enerxía nos ecosistemas.		CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	CMCCT CCL
Tipos de ecosistemas: naturais (bosque, lagoa e litoral) e		CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de	CMCCT CSC

humanizados (cidade e pradería). Protección de ecosistemas: os espazos protexidos.	interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	especies.	
		CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	CMCCT
	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CSC CMCCT CSIEE

OBXECTIVOS

Diferenciar "saúde" de "enfermidade".

Coñecer os diferentes tipos de enfermidades, as súas causas e tratamentos.

Recoñecer o alcol e as drogas como elementos nocivos para a saúde.

Practicar os principais hábitos saudables que preveñen enfermidades.

Aprender as actuacións básicas en primeiros auxilios.

Elaborar un protocolo de uso adecuado das TIC, tendo en conta especialmente o tempo adicado ao seu uso.

<ul style="list-style-type: none"> - Niveis de organización no ser humano: célula animal, tecidos (tipos), órganos e sistemas. - Saúde e enfermidade. - Enfermidades infecciosas: causas, prevención e tratamento. Os virus e as bacterias. - Enfermidades non infecciosas: causas, prevención e tratamento. - Prevención de enfermidades. Hábitos saudables para previr 	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	CMCCT CCL CSC
		CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	CMCCT CCL CAA CSC
		CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCCT CCL CAA CSC
		CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a	CMCCT CCL CSC

<p>enfermedades.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coñecemento e actuacións básicas de primeiros auxilios. - Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes na aula. - Elaboración de protocolos de uso das TICs na aula. 		<p>saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición. <p>Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida.</p>	<p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.</p>	<p>CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.</p> <p>CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p>	<p>CMCCT CSC</p> <p>CMCCT CSC CD CAA</p>

OBXECTIVOS:

Coñecer o significado da nutrición, tanto a nivel orgánico como a nivel celular.

Saber o significado do proceso de dixestión, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización.

Coñecer o significado do proceso de respiración, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización.

Esquematizar e estudar o proceso de circulación, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización.

Analizar o proceso de excreción, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización.

Concepto de nutrición.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	CMCCT
Dixestión. Aparato dixestivo: anatomía e fisioloxía.			
Respiración. Aparato respiratorio: anatomía e fisioloxía.	B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.	CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCCT CCL
Circulación. Aparato circulatorio: anatomía e fisioloxía.			
Excreción. Órganos excretores: anatomía e fisioloxía.	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas	CMCCT CCL CSC CMCCT CCL

		saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	CAA CSC
		CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCCT CAA CSC
	B1.4.Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigación e presentar informes en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigación formulando problemas, enunciando hipótesis, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CMCCT CCL CAA CSIEE
		CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións	CCL CMCCT CSC CD CAA CSIEE

OBXECTIVOS:

Saber en que consisten as funcións de relación e reprodución.

Coñecer os aparatos implicados na función de relación e os seus órganos (localización e funcionamento).

Estudar os aparatos implicados na función de reprodución e (localización e funcionamento).

Identificar a neurona e os gametos como células con funcións específicas na misión de relación e reprodución.

Significado da función de relación. Órganos dos sentidos. Sistema nervioso. Aparato locomotor.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	CMCCT
Significado da función de reprodución. Ciclo de vida. Aparato reprodutor masculino. Aparato reprodutor feminino.	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	CMCCT CCL CSC

OBXECTIVOS:

Coñecer as propiedades da materia e a súa estrutura interna.

Diferenciar cambios físicos e químicos e coñecer exemplos de ambos reflexionando sobre a súa reverseibilidade.

Comprender os cambios de estado.

Identificar mesturas e coñecer métodos de separación.

Aproximarnos ao concepto de forza e os cambios que producen sobre os corpos

Coñecer o concepto e tipos de enerxía.

Coñecer as características e propiedades da luz e o son, como dous exemplos de enerxía.

<ul style="list-style-type: none">- A materia.- Cambios na materia.- Mesturas, tipos e métodos de separación.- Cambios nos corpos producidos polas forzas.- Enerxía, concepto e tipos.	B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	CMCCT CCL CD CAA	
			CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	CMCCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none">- A luz, características e propiedades.O son, características e propiedades.	B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionadas co desenvolvemento enerxético e sostible.	CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	CMCCT CCL
		CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un	CMCCT CSC CCL	

		desenvolvemento sostible	
B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.	CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	CAA CMCCT CSIEE CCL	
	CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	CMCCT CCL	
B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	CNB4 4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	CNCCT	
	CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	CMCCT	
	CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	CMCCT CAA CSIEE CCL CD	
	CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	CMCCT CAA	
	CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e	CMCCT CSC	

dos materiais de trabalho.

OBXECTIVOS:

Comprender a natureza e os efectos da electricidade estática e da corrente eléctrica.

Construír un circuíto eléctrico e un compás.

Identificar os efectos e usos do magnetismo.

Comprender a relación entre a electricidade e o magnetismo.

Citar algúns usos do electromagnetismo.

<p>-Electricidade: electricidade estática e corrente eléctrica.</p> <p>Circuitos eléctricos.</p> <p>- Magnetismo.</p> <p>- Magnetismo terrestre.</p> <p>- O imán (o compás).</p>	<p>B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	<p>CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
<p>- Electromagnetismo: relación entre electricidade e magnetismo.</p>	<p>B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.</p>	<p>CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p>
	<p>B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos</p>	<p>CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p>

	e químicos da materia	diferentes soportes.	CD
		CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	CMCCT CAA
	B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.	CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	CMCCT CSIEE CCL
		CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	CMCCT

OBXECTIVOS:

Identificar e clasificar diferentes máquinas.

Describir as características de algunhas máquinas.

Diferenciar máquinas simples de máquinas compostas.

Construír unha estrutura sinxela que resolve un problema.

Máquinas. Máquinas simples. Máquinas complejas.	B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	CCL CMCCT CSC
		CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCCT CCL CSC CCEC
	B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.	CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	CMCCT CAA
		CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	CMCCT CCL
	CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	CMCCT CSC	
	B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas,	CNB5 2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)	CMCCT CAA CSIE

operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron.

